

STIDSHOLT

UNGDOMSSKOLE

Årsskrift 2002

Stidsholt Ungdomsskole Årsskrift 2002

Udgivet af Stidsholt Ungdomsskole
og elevforening

Bræmer Tryk A/S 98 98 14 66

Claus Brusen billeder:

- Opus 14	Forsiden, samt side 38-39
- Opus 40	Side 39
- Opus 47	Side 46
- Opus 45	Side 47
- Opus 32	Bagsiden

Indhold

Kære læser	s. 5
Grundtvig – fri til afbenyttelse	s. 9
Siden sidst	s. 15
Året der gik – og lidt om hvad der ligger forude	s. 25
Fra elevforeningen	s. 29
Årsregnskab	s. 31
50 år med efterskoler	s. 32
Kan kunst bruges mod vandalisme?	s. 37
Årets kunstner, C. Brusen	s. 40
Skolebillede 2001-2002	s. 42-43
Påvirker administrative regler skolens hverdag?	s. 45
Tyske soldater indtog Stidsholt	s. 49
»Den selvejende institution Stidsholt Ungdomsskole«	s. 52
Julen på Stidsholt Ungdomsskole	s. 54
Kåre Høvik fra Norge	s. 56
Buschauffør på skitur	s. 60
Træ fra Rold Skov sørger for varmen	s. 62
Pavia om Grønland	s. 64
Lærer og vejleder på en af landets dårligste skoler?	s. 68
Køkkenskriveren	s. 72
Stidsholtsangen	s. 73
Stillingsannoncen fangede min opmærksomhed	s. 74
Sekretæren fortæller	s. 75
Karen Søndergaard	s. 78
Elevliste	s. 80

Kære læser

*Af Gorm
Brandborg
Larsen*

Endnu engang kan jeg byde velkommen til et årsskrift, som vi synes lever op til de kvalitetskrav, vi stiller os. Billedet af Esben Hanefelt Kristensen, der prydede årsskriftet 2001, er nu forside på skolens nye præsentationsmateriale.

Vi regner med, at oplaget rækker fem år, hvorefter en ny billedkunstner vælges til at lave et billede til forsiden på præsentationsmaterialet. Originalerne kan ses på skolen.

Denne indledning leder mig hen til årets kunstner, som er Claus Brusen, der til daglig er materialist i Sæby. Historien om, hvordan vi fandt frem til ham som årets kunstner og for den sags skyld det overordnede emne i årsskriftet, kommer her.

I december måned sidste år læste Ruth og jeg i vores lokalavis, at en vis Claus Brusen havde fernise-

ring på galleri "Nordenvinden" i Sæby. Vi troppede op kl. 10 for at se udstillingen og mødte en elskværdig mand, der gjorde os opmærksom på, at ferniseringen først var kl. 14, men at vi da var velkomne til at gå rundt og se udstillingen. På vej rundt i galleriet så vi billedet "Velkommen til Nactalius", som præger forsiden og to sider inde i bladet. Billedet var ikke sat i ramme, men den venlige mand, som for øvrigt hed Eric Kaare og var galleriejer, kunne fortælle, at han lige skulle have malet rammen i guldbronze – og at rammen i øvrigt skulle lede tanken hen på en altertavle.

Han fortalte så om, hvordan han havde "opdaget" Claus Brusen og fået ham i sin "stald". Ligeledes at Claus' motiver var fra fantasiverdenen Nactalius. Billedet, vi stod med, var indgangen til denne verden, befolket af alfer, trolde og andre underlige væsener. Da vi så fortalte, at vi kom fra Stidsholt, viste det sig, at Eric havde været vikar her, mens Jeppe og Grethe Buhrkall var forstanderpar. Endvidere at han havde haft en ikke ubetydelig finger med i spillet, da relieffet af de 6 unge, der hænger i skolens forhal, blev lavet. Vi kunne så fortælle, at vi netop havde valgt dette relief som forlæg til skolens nye logo. Historien om relieffet giver Erik Kaare inde i bladet, ligesom Claus Brusen har en hilsen med.

Under den videre samtale nævnte jeg overfor Eric, at vi ligeledes var på udkik efter årets gæsteskrubent. Jeg havde en ide om, at skriftet kunne handle om kristendom og Grundtvig i en juletid, hvor hedensk tradition, importerede juletraditioner, nisser, trolde og kommercielle interesser mikses med det kristne budskab, og fantastiske fortællinger som Harry Potter og Ringenes Herre spiller for fulde huse i biografene. Derfor forsiden med lugen (eller var det altertavlen), der bliver åbnet i julekalenderen og viser vejen til 24 fantastiske artikler i årsskriftet. En anden indfaldsvinkel var et bestyrelsesmøde, hvor jeg nævnte, at Ruth var i gang med et kursus, der hedder "Dansk som andetsprog" – Et kursus der henvender sig til lærere, der skal undervise "unge med anden etnisk baggrund" i dansk. Desuden at vores forening ville sætte fokus på indvandrere på efterskole. Efterskolen har procentvis færre indvandrere end folkeskolen. Hvorfor? Så kom diskussionen. Kunne vi optage f.eks. muslimer på en Grundtvigsk skole. Umiddelbart syntes ingen det var et problem indtil et par spørgsmål af praktisk art meldte sig: Må indvandrere bære hovedbeklædning i spisesalen, når vore elever ikke må? Skulle man respektere bedetidspunkter også når de gik ud over undervisningen eller andet? Skulle vi indrette specielle baderum osv.? Diskussionen kom ovenpå en debat, hvor vi havde diskuteret om ordet "kristen" skulle indgå i skolens

værdigrundlag. Her skilte vandene. Den ældre generation syntes, det var helt naturligt, mens den yngre – og vore elever – mente, at det signalerede en skole, der missionerede. En skole de af den grund ville fravælge. Oveni det hele kom så Grundtvig, hvad ville han have sagt? Hvem kunne vi få til at skrive om ovenstående på en måde, så alle kunne forstå det. Eric Kaare var ikke i tvivl. En af hans bekendte Benny Aros, leder af Danmarks kirkelige Mediecenter måtte være sagen. Jeg ringede til Århus, og min sandten Benny Aros sagde ja til at være årets gæsteskrubent. Hans artikel følger efter denne.

Efter årets skrubent har Ruth skrevet artiklen "Siden sidst", der beskriver årets gang på skolen. Herefter følger artiklen fra bestyrelsesformand Knud Andersen, der beretter om året set fra bestyrelsens side. En anden bestyrelsesformand, Kirsten Kristensen, der er formand for elevforeningen bestyrelse, har herefter ordet. Hun fortæller om sine oplevelser på Stidsholt Ungdomsskole.

Alle, der har haft forbindelse med efterskolen, kender Arne Kristiansen. Da han er ved at afvikle sit arbejde som efterskoleforeningens konsulent – et job han har bestridt i mange år – for at gå på pension var det nærliggende at spørge ham, om han ville skrive en artikel til vores årsskrift. Det er blevet

til artiklen "50 år med efterskoler", hvor han beskriver sin tilknytning til efterskolen, både som elev, lærer, forælder og konsulent. En artikel, hvor der også reflekteres over de værdier, som en efterskole har. Værdier der i disse år er vigtige for ministeriet at få sat ord og tal på.

Refleksion over værdier præger også den næste artikel. Godt nok værdier af mere økonomisk art. Her er ordet givet til skolens revisor. Hugo Haakonsen, der en menneskealder har været revisor og konsulent for Stidsholt Ungdomsskole. Det har betydet, at han har skullet revidere skolens regnskab efter et væld af forskellige love, helt fra dengang hvor økonomi var noget, forstanderen kunne klare med en cigarkasse som pengeskab, til i dag hvor en mindre hær af hjælpere er nødvendig for at leve op til de krav, der stilles.

Den næste artikel er skrevet af "Mehlsen". Landsretssagfører Mehlsen er en institution i Sæby og omegn. Han samlede en stor tilhørerskare, da han var inviteret til at fortælle om sit liv på en af vinterens "Højskoledage", ligesom han stadig med myndig og humoristisk hånd varetager dirigentens rolle på skolens generalforsamling. Hans velkomstsalut til mig var, da jeg tiltrådte som forstander, at jeg var den 4. i rækken, han skulle i gang med. Mehlsen beretter i sin artikel om, hvordan han som

ung kom til Sæby og ret hurtigt blev involveret i Stidsholt Ungdomsskole og de problemer, besættelsen den gang gav skolen.

Herefter følger en række artikler, der kunne have fællesoverskriften, kulde, vinter, korte dage og lange nætter. Artikler der refererer til vinteren, og hvad vi gør for at komme igennem den mørke tid.

Belinda beskriver i sin artikel "Jul på Stidsholt", hvad vi sidste år lavede i den mørkeste tid af året.

I januar er der tradition for at tage til Rauland. Her har vores vært på hotellet, Kåre Høvig, kvitteret for vores ophold på hotellet. Ligeledes er der fragmenter af den dagbog, som lærerne gav mig i hænde. Når vi skal på ture, er det som regel "Nilles Busser", vi kører med. En fast ingrediens i dem er Frank, der er chauffør. Han har været med på talrige Norgesture til stor fornøjelse både for ham og eleverne. Læs hans artikel. Kulde betyder også gang i fyret, som igen betyder økonomiske omkostninger til fyring. Stidsholt Ungdomsskole fyrer fortrinsvis med flis. Når det ikke rækker, går et oliefyr i gang. Flisen kommer fra Rold Skov, så vi bad leverandøren om at fortælle lidt om firmaet og tilknytningen til Stidsholt. Endvidere bad jeg Jens Erik om at beregne, hvad vi sparer i olie ved at fyre med flis – se faktaboksen. En anden, der har mærket kulden på nærmeste hold, er

Pavia, der fortæller om sin interesse for Grønland og grønlandske elever. Pavia har for øvrigt tilbragt noget af sommeren på vandretur på Svalbard.

Sidste år blev Michael meget harm over, at skolen blev hængt ud i forbindelse med offentliggørelse af prøve-karaktererne i bl.a. retstavning. Han nåede ikke at få et indlæg med. Det er med i år. En af vores elever skrev sidste år et digt til terminsprøven. Det har jeg valgt at sætte op ved siden af Michaels artikel for at vise bredden i det arbejde vi udfører på Stidsholt – et arbejde der ikke kun kan gøres op i tal. Endelig har vi bedt om og fået en artikel fra køkkenet, hvor Kirsten Falden beskriver dagligdagen set herfra.

En anden Kirsten – Kirsten Wilhelmsen, nyansat sekretær, fortæller om, hvordan hun har oplevet starten af sin efterskolekarriere, ligesom skolens garvede sekretær, Birgit Rugholt, skriver om sine oplevelser. Årsskriftets sidste artikel er mindeord over Karen Søndergaard, der døde sidste vinter.

Jeg vil gerne takke alle bidragydere til årsskriftet for deres indlæg, det være sig billeder, artikler eller andet arbejde i forbindelse med udgivelsen – og samtidig ønske læserne god fornøjelse med læsningen af årsskriftet.

Med ønsket om en god jul og et godt nytår.

Grundtvig

– fri til afbenyttelse

Af Benny Aros

»...men nu er den eneste Feil, jeg har fundet hos de Danske som et Folk betragtet, netop en vis Forkiærlighed for det Fremmede til daglig brug...«

(Grundtvig: *Det danske Fiir-Kløver*, 1836)

Godt gamle Grundtvig er i moderne tid blevet en ikon. I overført forstand føres han som helgenbillede i marken af snart sagt alle, der måtte have brug for at styrke deres argumentation (og dem er der mange af). Grundtvig er 'guf' i så henseende, for han levede så længe og skrev så meget, så det skulle være mærkeligt, om man ikke kan finde i det mindste et halvvers, der kan understøtte ens påstand. Så det gør man, undertegnede inklusive.

Han er også ikon i mere bogstavelig forstand. Skal man 'måle' den helt aktuelle berømmelse og dermed døgnbårne betydning af nogen eller noget, kan man slå op på nettets pt. bedste søgemaskine 'Google'. På søgeordet Grundtvig popper ikke mindre end ca. 72.000 bud på sider op. En af dem er japansk. Midt i vrirten af for os uforståelige skrifttegn er der et ikon-agtigt billede af dansk Grundtvig-hygge med bindingsværk og det hele. Det viser sig, at vi har eksporteret ordet 'folkehøj-

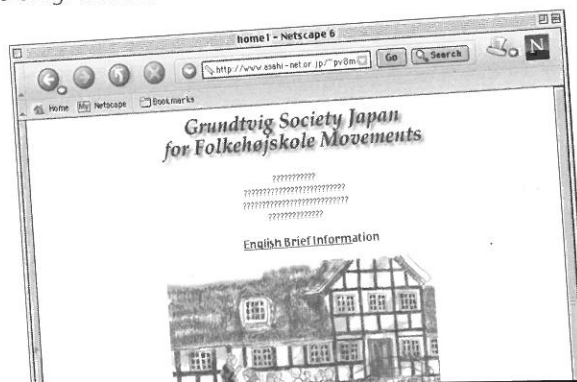
skole' til Østen. Hvis det ord kan slå rod på japansk grund, som ombudsmand er blevet til en del af det engelske sprog, har vi da betydet ikke så lidt.

Grundtvig er et hit. Til sammenligning scorer en Søren Kierkegaard – hans samtidige – 'kun' ca. 29.600 bud, mens en moderne trendsætter som Lars von Trier nærmer sig Grundtvig med ca. 65.000 bud.

Grundtvig har også sin egen hjemmeside, ja han har flere. Men på siden nfs-grundtvig.dk kan han downloades som ikon. Klar til brug. Så er man nået langt – om ikke sødt – i eftermælet.

Firkløveren er en anden ikon, der betyder lykke og held. Det hænger sammen med, at varianten er så sjælden, at man skal lede længe efter den - i hvert fald ude i naturen. Gad vide, om der var en bagtanke ved Grundtvigs brug af 'Fiir-Kløveren' til at beskrive nogle holdninger. Jeg ved det ikke, men i betragtning af mandens omfang og omtanke, må også dette billede være brugt bevidst.

Grundtvigs 'Fiir-kløver' skurrer nok i mange øren i dag. Han kalder det for 'det mage-løse Danske Fiir-

kløver' – Konge, Folk, Fædrene-Land og Moders-Maal. Det vil være galimatias at forsøge at bruge Grundtvigs formuleringer som en politisk opskrift på, hvordan vi skal ordne problemerne i det nutidige danske samfund. Ikke desto mindre er der folk, der forsøger at tage patent på ham. Grundtvig var også barn af sin tid. Hans skrifter må altid tolkes med udgangspunkt i den tids vilkår, kontekst som det kaldes. Og Grundtvigs tid var et uroligt Europa, der vågnede op til det spirende moderne demokrati. I Danmark gav det sig udslag i den såkaldte frie forfatning, herunder religions- og skolefrihed, i bondeklassens og arbejderklassens opblomstring fra underkuelse, i andelsbevægelse, de politiske partier osv.

Folkehøjskolen – folkets uddannelse gennem det levende ord – som modsætning til den sorte latinskole var et barn af denne tid, opflammet af og med Grundtvig som åndelig bagmand. Folket måtte om ikke opdrages så dog oplæres til ansvaret som frie borgere i et frit land, et land der fra arilds tid (det

betyder blot fra oldgammel tid) havde bevaret denne folkelighed i modsætning til sydligere europæiske stater. I et hurtigt rids er det vel det grundtvigske udgangspunkt.

En 'ortodoks' grundtvigianer, måske en af de mest grundtvigske overhovedet fordi han også i det materielle vil fastholde sin frihed, dvs. ikke vil leve på statstilskud og deraf følgende afhængighed, højskolemanden med sin egen højskole Poul Erik Søe fra Lønne, gør sit til, at vi skal forstå den grundtvigske frihedsopfattelse ret. Det er frihed for Loke såvel som for Thor, en frihed til også at være forskellig.

*...han levede så længe
og skrev så meget,
så det skulle være
mærkeligt, om man
ikke kan finde i det
mindste et halvvers,
der kan understøtte
ens påstand.*

Ordet burde rettelig være frisind, men det er tidligere blevet alt for belastet til at betyde noget i retning af accept af utroskab, så det har Søe droppet, ligesom man i dag heller ikke tør tale om mission, fordi det er forbundet med kristent snæversyn, og i stedet taler om evangelisering, hvis ikke frikirkerne har fået ødelagt det ord også.

Poul Erik Søe har derfor opfundet sit eget slogan: 'Frihed til forskellighed', og det er ham meget om at gøre at differentiere mellem tolerance og frisind, idet han refererer til højskolekulturen. Det kan på en udenforstående virke lidt spidsfindigt, en bøjning af ordene, men i al korthed er tolerance en frihed indenfor den fælles referenceramme. Der er frihed til at gøre, som man vil - vel at mærke hvis man holder sig indenfor det fælles. Muslimer må godt gå med tørklæder, holde ramadan, og gå til fredagsbøn, men de skal gøre det på dansk.

Frisind er – siger han – det modsatte af tolerance. For frisindet er det vigtigste ikke frihed til det, der er fælles, men frihed for det, der skiller. Udredningen kan læses på Søes hjemmeside, som der linkes til fra Grundtvigsiden.

Her skal vi finde Grundtvig – i frisindet, der opfattes som et gammelkristent, ja saga-nordisk syn, og ikke i tolerancen, der opfattes som noget europæisk, underforstået ikke helt så godt.

Tolerancen kan føre til ligegyldighed, alt er jo lige godt, så det må folk selv om, men dermed også tab af egenværd, og resultatet bliver let mindreværd. Det er nok sådan, Grundtvig kan tale til os idag. Vi skal fastholde frisindet, der som udgangspunkt har et af-

klaret menneskesyn, et selvværd og egenværd, der sætter i stand til at møde det fremmede i netop frisind.

Nutidens problem er måske, at vi har forsømt selvværdet, og forsømmelsen viser sig måske i 'forkærlighed for det fremmede'. Ikke fordi det vil os noget ondt eller overtage referencerammen, men fordi vi ikke har ønsket at fastholde danskheden i folkeligheden. Der har – ikke mindst i de senere år – været alt for mange på banen med postulatet om, at nationalstaten blot er en moderne historisk parentes opstået i romantikken og guldalderen, og uanvendelig som referenceramme for en statslig udvikling. Den tanke ville Grundtvig uden tvivl vende sig imod. Det nationale begreb forstået ikke som en bureaukratisk statsmagt med pasmyndighed og skatteudskrivning, men som folkelighed med modersmålet som fælles 'kode' har været der i mere eller mindre vågen tilstand altid, og det historiesyn er ikke forbeholdt medlemmer af Dansk Folkeparti. Det er stadig den rod, vi er rundet af.

Hvis Grundtvig skal bruges som en slags katalysator i en moderne kontekst må det være udgangspunktet. Vi skal være en fri nation, et frit folk – ikke i selvtilstrækkelighed – men i bevidsthed om, at vi selv bestemmer, hvad der er godt for os, og bevidsthed om at vi har noget at værne om, at vi vedkender os

en arv på godt og ondt. Vi er – med et skjult citat – danske og vil vedblive med at være det.

I vores danskhed ligger så også, at vi er kristne og vil vedblive med at være det. Det står ovenikøbet stadig i vores grundlov, at sådan er det. Som moderne politikere formulerer det, er der religionsfrihed i dette land, men det er ikke det samme som religionslighed.

Netop det udgangspunkt giver os en mulighed for at vise frisind overfor de mennesker, der herefter vælger at indrette sig på anden måde i det danske sam-

Som moderne politikere formulerer det, er der religionsfrihed i dette land, men det er ikke det samme som religionslighed.

fund. De er hjertelig velkomne – også på vores frie skoler og vores højskoler, men de skal vide hvad de går ind til. Det er også en forudsætning for, at de kan udtrykke deres respekt, vise det frisind som vi også håber, de bærer med sig i deres kultur. Det betyder for nu at gøre det meget konkret, at vi skal

fastholde de traditioner og levemåder, der nu en gang er en del af os, herunder bede vores bønner og vidne om den tro, der er os betroet, samt undervise i den – selvfølgelig, hvad ellers. I timerne i den fortællende orienterende form, men i andagterne i en forkyndende form. Vi skal ikke skamme os over evangeliet eller grave talentet ned, for nu igen at bruge et par halve citater.

Vi skal også undervise i andre religioner, hvad ellers. Vi skal have de nødvendige folkelige og folkehøjskolelige forudsætninger for at møde det fremmede i Søe's frihed. Jeg ville selv forvente præcis samme imødekomende behandling, hvis jeg gæstede en anden kultur.

Konsekvensen af det syn er naturligvis, at der i en vis forstand bliver flere slags danskere. Vi er fælles om det såkaldte statsborgerbegreb og om så meget andet, men nogle af os vil føle os mere i samklang med arven fra arilds tid end andre. Det er ikke det samme som at føle sig bedre. Men det er at vedkende sig arv og gæld. Vi er alle født ind i en familie, det er et menneskeligt grundvilkår, at ingen er sig selv nok. Nogle melder sig ud og melder sig ind andre steder, og for nogle bliver det til en helt ny tilværelse. Sådan må det være, hvis vi overhovedet tror, vi har andet at leve på end den biologiske til-

fældighed at være født lige præcis i denne afkrog af verden på dette tidspunkt. Og religionen er altså en del af dette grundvilkår. For langt de fleste af os betyder det at være født ind i landets religion, i Danmark kristendom. I Saudi Arabien ville det være islam og i Indien formentlig hinduisme.

I den moderne tidsalder vandrer religionerne sammen med folkene, og dermed gøres arven knap så selvfølgelig. Det betyder, at vi – til forskel fra på Grundtvigs tid – vil møde anderledes troende også i hverdagen. Vi skal møde dem i frisind og ikke blot i tolerance. Det vil sige møde dem som kristne i en åben dialog med udgangspunkt i troen på den ene Gud og på det vilkår at være hans skabning. Så vil det vise sig, at fællesskabet rækker langt.

Der er et ord, der måske savnes i Grundtvigs firkløver, men det ligger underforstået som stilken, der bærer kløverens fire blade, ordet kristendom. Det findes til gengæld i et andet berømt citat, der her gengives indbygget i et tredje citat af en af Grundtvigs betydende disciple, forfatteren og præsten Jakob Knudsen:

»Når Grundtvigs slagord var: det Menneskelige først, derefter det Kristelige, da ville det her til lands og i hans mund sige: dansk først, siden kristelig«.

Det skal forstås ret. Det er ikke et udsagn om, at man først er dansk som det helt basale, men at man derefter kan bygge en tro ovenpå, her i landet kristendom. Det betyder, at der til det menneskelige og til det folkelige også hører troen uadskilleligt i en vekselvirkning.

Jeg aner ikke, hvad Grundtvig ville sige til situationen og debatten, hvis han levede i dag. Om han ville have stemt på Dansk Folkeparti eller Venstre, om han ville være mod EU eller ej. Faktisk tror jeg, han havde været 'løsgænger', hvad han da også var i de år, han prøvede kræfter med det spirende danske demokrati, i forhold til tiden med liberale anskuelser. Men jeg er ikke i tvivl om, at han stadig ville sætte folkeligheden øverst på dagsordenen, som den virkelige anstrengelse også i de kommende år i en verden præget af uro, opbrud og folkevandringer.

Folkelighed er ikke et statisk begreb med bindingsværk og folkedans og højskolesangbog. Folkelighed er et udfordrende fællesskab om at give begrebet danskhed indhold, og det begreb ændrer sig naturligvis hele tiden. Det ændrede sig jo f.eks. radikalt, da en fremmed religion – kristendommen – på Harald Blåtands tid vandt indpas og jog de gamle guder ud. Grundtvig har en ungdomskommentar til det fænomen: »Høje Odin! Hvide Christ! Slettet ud er Eders Twist, Begge sønner af Alfader.«

Sådan. Vi er alle skabt i Guds billede, og har derfor troen i os. Også troen på i frisind at kunne gøre det bedre for os selv og vor næste, uanset hvor i verden de kommer fra - om det så skulle være fra Gellerup eller Vollsmose.

I 1930-erne udkom et lille skrift om Grundtvig, hvor han blev kaldt 'Danmarks Profet'. Jeg har kikket i det forud for denne artikel, men det er egentlig kun titelbladet, jeg vil fastholde et øjeblik. Danmarks profet – så han sig selv som profet? Som reformator javel, men som det endnu større. Jeg tror det næppe. Grundtvig talte sine egne ord, ikke på vegne af Gud som hans stedfortræder. Grundtvig var et menneske på godt og ondt, med sine op- og nedture som det hører sig til, og hans var større end de fleste. Vi kan lære meget af Grundtvig, og vi kan især bruge ham som et dialektisk spejl, når vi skal finde ud af, hvor vi står. På præcis samme måde som vi uden anden sammenligning kan bruge en Paulus. Og sådan må muslimer også lære at bruge en Muhammed. Der er kun en Gud, og det vil være forkert ja rent ud blasfemisk at forsøge at gøre hans skabninger til småguder over dette eller hint.

Her er jeg sikker på, jeg hørte Grundtvig nikke bejende i Himlen.

Skoleåret startede officielt for elevholdet søndag den 12. august, men af flere hensyn havde vi valgt at invitere de mange 2. års elever til at komme allerede lørdag den 11. Vi vidste, at de efter en god lang sommerferie ville blive meget glade for at se hinanden igen, og for at denne gensynsglæde ikke skulle virke så overvældende på de nye elever, at de følte sig tilsidesat, lod vi 2. års eleverne have et døgn tid sammen alene. Vi ønskede også en snak med dem om, hvad der havde været godt og skidt det foregående år, så vi kunne tage ved lære af de erfaringer, vi havde gjort. Fra lærerrådet deltog Jeanette, Michael og Torben i den opbyggelige snak, og således godt forberedte tog vi alle imod de nye elever og forældrene søndag eftermiddag.

Efter indkvartering var der kaffebord i hallen, hvor Gorm bød velkommen, og bagefter samlede lærerne deres kontaktelever og forældre til en snak.

Herefter var det tid til afsked med forældrene, men en enkelt pige havde så svært ved at sige farvel, at det endte med, at hun trods forældrenes forsøg på overtalelse tog med dem hjem igen. Lyst til og mod på at komme på efterskole er en vigtig forudsætning for, at man falder godt til. Med overtalelse eller tvang opnår man ingenting.

Foran os stod nu nogle introduktionsdage med et blandet program. Aktiviteter på skolen, ved stranden og i Sæby i mindre grupper, så eleverne hurtigt kunne lære hinanden at kende. Jeanette og Michael holdt vejledningssamtaler for at indplacere eleverne på de hold, hvor de mente, eleverne ville få det største udbytte af undervisningen. Torben gav desuden vejledning i brug af skolens computere. Torsdag og fredag var vi klar til at tage hul på de første almindelige skoledage. Fredag eftermiddag sluttede som altid

Af Ruth Kristensen

med en fælles sangtime for hele elevholdet, inden man kunne tage hjem eller holde weekend her på skolen.

Den følgende uge fulgte vi kun delvist skoleskemaet, idet vi her havde indlagt en brandinstruktion og en brandøvelse, som Gorm og Preben stod for. Det er vigtigt for os, at eleverne ved, hvordan de skal forholde sig i tilfælde af brand. Vi brugte også lidt tid på at mærke elevernes ting. Det er nemt at få en CD eller en bog væk, men hvis den er mærket, kan man i det mindste se, hvem ejermanden er. Vi brugte også lidt tid en aften på at fortælle 9. klasse eleverne om den kommende projekt-opgave, som jo kræver en vis planlægning og materialeindsamling forinden.

Den 29. august kom den første serie kunstværker fra Nordjyllands Amts Vandredstilling, som det var lykkedes Belinda at få lovning på. Det var en udstilling med billeder af den franske satiretegner Honoré Daumier. Eleverne spurgte meget interesseret til billederne, da Belinda og jeg gik i gang med ophængningen.

På baggrund af de gode erfaringer vi havde gjort med at arrangere en tur for kontaktgrupperne i september måned, besluttede vi igen i år at tage afsted.

Målet for turene er at lære eleverne lidt bedre at kende, og at få eleverne til at fungere godt indbyrdes i grupperne. Turene skulle dog komme til at udarte sig noget anderledes, end vi havde planlagt. Terrorangrebet på USA blev det helt store samtaleemne, og de mange uskyldige ofre, der den 11. september mistede livet, kom til at kaste en tragisk skygge over samværet.

Da vi alle atter var samlede på Stidsholt igen, kaldte Torben eleverne sammen til en fællesaften med temaet: "Smøg til side", som Nordjyllands Amts rygestopkampagne hed.

Den 14. september havde vi skoleårets første værelsesbytte. Der er ikke altid den helt store vilje fra elevernes side til at løse konflikter, der er opstået på et værelse. Det er jo også meget nemmere at flytte til et andet værelse. Men når man har arbejdet i efterskolen i mange år, ja, så ved man jo godt, at nissen flytter med til det nye værelse. Det kan godt tage tid at forklare elever det, så de forstår det.

Hele uge 38 var for 9. kl. afsat til at lave en projektopgave, hvor det overordnede emne var Fordomme. Imens arbejdede 8. kl. med et arbejdsmarkeds- og uddannelsesrelateret forløb, hvor de bl.a. startede et pizzeria op. Der var forskellige stillinger, som skulle besættes, men man måtte i sagens natur først skrive en ansøgning, hvorefter man kom til jobsamtale. Det lykkedes heldigvis at besætte samtlige stillinger, så alle vi andre om fredagen kunne bestille bord i spisesalen, der var omdannet til pizzarestaurant. Det var Ejvind og John, der havde udtænkt forløbet, og 8. kl. eleverne levede sig vældig ind i rollespillet.

Mandag i uge 39 fremlagde 9. kl. deres projektopgaver, og det er altid meget spændende at se, hvad de har fået ud af arbejdet. Her har de virkelig mulighed for at demonstrere overblik, faglig viden og selvstændighed, samtidig med at de viser, at de kan samarbejde med andre.

Tirsdag den 25. september havde vi inviteret sidste års elevhold til gensynsdag. Vi fik ved den lejlighed indviet den nye beachvolleybane ved en dyst mellem sidste års elevhold og det nuværende hold. Aftenen

efter var vi inviteret til at besøge Halvorsminde Ungdomsskole. Her var der lagt op til hyggeligt samvær med bl.a. dans i hallen.

Om fredagen var vi igen ude af huset til en stor fodboldturnering, der blev afviklet på Hørby Ungdomsskole.

Samme aften holdt vi 60'er fest, klædte os ud som hippier og dansede til gamle Beatlesmelodier.

Den sidste weekend i september var fællesweekend, hvor alle elever skulle blive på skolen. Om lørdagen inviterede vi forældrene til at besøge skolen til en snak om, hvordan den enkelte elev havde fået startet på sit efterskoleophold. For langt de flestes vedkommende var der enighed om, at det gik godt, men enkelte elever måtte se frem til at skulle bestille noget mere i timerne. Søndag eftermiddag var der i lighed med de sidste mange år Åbent Hus på alle landets efterskoler, således også hos os. Eleverne var værter, der viste rundt og bemandede hal, foredragsal og klasselokaler, så de mange gæster ved selvsyn kunne konstatere, hvad en elev på efterskole laver.

Ovenpå de sidste par ugers mange aktiviteter havde vi et par uger med koncentreret skolearbejde op til efterårsferien. Desværre måtte vi tage afsked med et

par elever, som blev taget i butikstyveri i Sæby. Det er desværre sådan, at det også går ud over de, som aldrig kunne drømme om at tage noget, når enkelte forsømmer sig. Det kommer nemt til at hedde ude i byen, at eleverne fra Stidsholt stjæler, hvis bare én enkelt gør det.

Efter en grundig rengøring af hele skolen og en fælles sangtime stod efterårsferien for døren. Da eleverne var taget hjem, havde personalet inviteret kunstpædagog ved Nordjyllands Kunstmuseum, Gorm Spaabæk, til at komme og fortælle om de vandrestillinger, som ville komme til at hænge på skolens vægge i år. Der var allerede forinden lavet aftale med Gorm Spaabæk om at komme til foråret for at fortælle eleverne om udstillingerne.

I ugen efter efterårsferien holdt såvel skolens bestyrelse som elevforeningen møde på skolen. Den første weekend efter ferien brugte personalet på en pædagogisk weekend, hvor en af overskrifterne var "Stidsholt, en organisation i udvikling", og hvor vi bl.a. drøftede skolens værdigrundlag. Det er godt en gang imellem at have tid til at

vende ting fra vores dagligdag i fred og ro uden elever. Derfor havde vi lejet os ind i en spejderhytte inde i Sæby. Ejvind havde tilbudt at tage vagten, for vi kan jo ikke alle være væk fra skolen, når vi har elever.

Den første søndag i november var der håndboldkamp i Jetsmarkhallen. Vi har i år nogle meget dygtige håndboldpiger, som vi er meget stolte af, men denne dag måtte de desværre se sig besejret.

Der kom nu en faguge, hvor dansk og fremmedsprog var i centrum. Fagugerne har vi lagt ind i skemaet for at give timer tilbage til eksamensfagene. Det sker jo,

at vi røver en time i ry og næ for at kunne deltage i en turnering eller lignende.

November kan være en lidt mørk og trist måned. Vi havde derfor besluttet at tage en uge ud, som liniefagene kunne disponere over. Da DSB samtidig i år for første gang gav en frirejse til efterskoleelever, åbnede det op for nye muligheder. Musiklinien tog en tur til København med Lotte og Torben. De var inde at se Sanne Salomonsen i rollen som Evita. De ringede også hjem til skolen og fortalte stolt, at de ville komme i TV sammen med Bubber i en udsendelse, som omhandlede det forestående Folketingsvalg. Natur- og friluftslinien drog til Læsø sammen med John, som jo er godt kendt derovre fra sin tid som naturvejleder på øen. Kreativ linie besøgte sammen med Gorm og Belinda Kunstbygningen i Vrå, Skals Håndarbejdsseminarium samt Aalborg Kunstmuseum. Idrætslinien tog til Frederikshavn for at ligge i træningslejr nogle dage sammen med Lene, Søren og Michael.

I den følgende weekend deltog et hold i DM i inden-dørs fodbold i Nykøbing Mors.

December måned starter som regel med "nissebesøg", hvor hver elev får udleveret en chokoladekalender. Kirsten og Lotte havde lavet program for et par juleemnedage i begyndelsen af måneden, hvor der blev klippet og klistret, lavet bolcher og julebukke mv. Efter den første dag fortsatte aktivite-

terne, og der blev indrettet café og basar, inden vi gjorde klar til at modtage forældrene til en julehyggeeftermiddag. Et julekor bestående af elever fra musiklinien underholdt med sange. Derefter kunne eleverne blive på skolen i weekenden eller tage med forældrene hjem.

Vi havde i år besluttet at rykke terminsprøverne frem til lige inden juleferien, i stedet for som vi plejer at starte med dem i januar lige inden Norgesturen. Efter at eleverne havde siddet og svedt over opgaverne, syntes vi, at de kunne fortjene lidt adspredelse, så den 20. december drog vi med bus til Aarhus for at besøge juleudstillingen i Den gamle By. Vi havde bestilt guider til at vise os rundt i grupper, for at vi rigtig kunne få udbytte af at høre om julen, som den formede sig i gamle dage. Desværre var der i min gruppe enkelte elever, som optrådte temmelig forstyrrende på trods af flere henstillinger om at tie stille. Dette afstedkom, at jeg senere måtte begynde min juleferie med en telefonisk kontakt til deres hjem for at fortælle, at vi ikke ønskede en gentagelse af den dårlige opførsel. Vi stod jo for at skulle ud at rejse med alle eleverne til Norge lige efter juleferien, og her er vi dybt afhængige af at kunne tage afsted i sikker tillid til, at vore elever ved, hvordan man skal opføre sig. Heldigvis havde de fleste elever et fint udbytte af rundvisningen i Den gamle By. Vi

var hjemme på skolen igen kort før aftensmad. Kirsten og det øvrige personale i køkkenet havde lavet en dejlig julemiddag til os med flæskesteg og ris à la mande. I middagen deltog foruden elever og personale også flere ægtefæller til ansatte på skolen. Det var en rigtig hyggelig aften.

Næste dag gjorde vi hovedrent på værelser og i lokaler og i en formiddagspause havde køkken-personalet stillet an med æbleskiver og julekna. Da vi var færdige med rengøringen, fik vi en dejlig julefrokost, inden vi gik i foredragssalen til årets sidste sangtime, som selvfølgelig bød på hele repertoire af julesalmer og julesange. Herefter ønskede vi hinanden en glædelig jul og drog hjem på juleferie.

Juleferien sluttede søndag den 6/1, hvor eleverne mødte ind om aftenen. Mandag var almindelig skoledag, og tirsdag ligeså indtil kl. 15, hvor timerne stoppede til fordel for pakning til Norgesturen.

Sent om aftenen var vi færdige med at læsse kufferter og mad på de to busser, og vore chauffører, Frank og Jan, satte kursen mod Hirtshals, hvor vi gik ombord på færgen. Med på turen var udover de faste lærere også Thomas Lund, Brian Pihl og Pavia Jacobsen, som dels var barselvikar og dels skulle hjælpe os med at afvikle en overarbejds-pukkel.

Turen til Rauland forløb fint, og vi blev hurtigt indkvarteret på Rauland Appartementshotel, som vi jo kender så godt fra tidligere ture til Norge. Dagene gik med langrend og slalom, næsten som vi plejer, bortset fra at vi i år havde væsentlig mindre sne end vanligt. Faktisk kneb det lidt for langrendsfolkene de sidste dage, da sneen næsten var blevet til sjap, og det blev vanskeligere og vanskeligere at få glid i skiene. På slalombakken var skiføret heldigvis rimelig godt. Den friske luft gjorde sit til, at eleverne blev trætte, og den daglige madlavning skulle de tilmed også stå for, så når vi samlede dem til fællesmøde om aftenen, måtte vi nogle gange rundt på værelserne og vække elever, som allerede var faldet i søvn. Dagene gik kun alt for hurtigt, og snart sad vi igen i Nilles busser med kurs mod Danmark. Ved ankomsten til Hirtshals ved midnat den 18/1 blev en del af de nordjyske elever hentet der af deres forældre. Resten kørte med busserne hjem til skolen, hvor nogle blev hentet, mens resten overnattede og først tog hjem på weekend efter en god nats søvn.

Nu havde vi så 14 dage med almindeligt skema, inden 10. kl. i uge 6 afviklede selvvalgt opgave. 9. kl. var i erhvervspraktik i denne uge, og 8. kl. lavede projekt. Efter dette afbræk i undervisningen havde vi en enkelt almindelig skoleuge inden vinterferien. Op til vinterferien har vi tradition for at invitere til for-

ældrekonsultation, hvor vi drøfter elevernes videre skolegang efter sommerferien. Tiden frem mod 15. marts er højsæson for skolevejlederne. Det er her eleverne skal have færdiggjort deres uddannelsesplaner, da fristen for at søge ind på ungdomsuddannelserne er 15. marts. Det er en svær tid for de elever, som ikke er afklaret omkring deres valg af uddannelse.

I begyndelsen af marts lagde vi hus til et håndboldstævne, og ugen efter var der volleyballstævne. Ind imellem blev der tid til indvielse af skolens nye hjemmeside, som Torben havde brugt mange dage og nætter på. Sidst i marts holdt vi fællesweekend, hvor eleverne deltog i gymnastikopvisninger i Frederikshavn og Sæby. Ikke alle elever havde været lige tilfredse, når der skulle ydes det nødvendige stykke arbejde i hallen, men ved opvisningerne, hvor de ikke kunne lade være med at sammenligne sig med

andre hold, var de glade og tilfredse med deres præstation. Lene og Søren havde trukket et stort læs og var vist også godt tilfredse med resultatet.

I de tre dage op til påske havde vi fagdage med dansk om formiddagen og sprog om eftermiddagen. I dansktimerne arbejdede alle holdene med Grundloven, som optakt til den emneuge vi skulle have i april. Den var kommet i stand ved, at Gorm i Højskolebladet havde læst om et Grundlovsprojekt, som højskolerne lavede i samarbejde med Zentropa. Han syntes lige, jeg skulle læse artiklen. Jeg blev straks fyr og flamme, og dagen efter ringede jeg til Ask Agger, som havde med projektet at gøre. Jeg ville vide, om der var mulighed for, at vi som efter-skole kunne deltage. Det, som havde tiltalt mig, var, at det var et rollespil, hvor hver elev spillede en rolle i et fiktivt samfund kaldet Danevang. Ved at spille sin rolle efter nærmere angivne anvisninger ville eleven lære om demokrati og demokratiske beslutningsprincipper. En slags totalteater. Ask Agger var fra starten positiv overfor forslaget men pointerede, at det var lavet til en aldersgruppe, der var ældre end vore elever. Det krævede derfor af os, at vi bearbejdede og tilpassede det vores elevgruppe.

Vores erfaringer ville Zentropa så kunne bruge til en udgivelse rettet mod efterskoler.

Jeg fremlagde rollespillet for mine kolleger, der straks var med på idéen.

Hele uge 15 sydede skolen af aktivitet. Klasselokalerne blev omdannet til boste-

der for de forskellige samfundsgrupper, der hver fik lov at indrette deres loka-

le. Der blev skaffet og produceret kostumer til de forskellige roller, inden spillet "Striden om Danevang" kunne gå i gang.

Det blev en uge med samarbejde, intriger og politiske rævekager, næsten som i samfundet udenfor. I begyndelsen var det lidt forvirrende for nogle elever, mens andre hurtigt fandt ud af at skaffe sig indflydelse på de beslutninger, som skulle træffes. Det blev en meget lærerig uge for både eleverne og de lærere, som medvirkede. Skønt vi var trætte torsdag

aften, da spillet sluttede, besluttede vi, at det ikke skulle være sidste gang, at "Striden om Danevang" blev spillet på Stidsholt.

Fredag ryddede eleverne op og gjorde rent. Der skulle gøres klar til DM i håndbold, som Michael sammen med idrætslinien stod som arrangør af.

Den 24. april om aftenen havde vi inviteret det kommende elevhold med forældre til at besøge skolen. Det nuværende elevhold medvirkede med korsang og gymnastikopvisning, og der blev lejlighed til at fortælle de nye om skolen, dens regelsæt og fagtilbud.

Mandag den 29. april afvikledes den årlige Casino-aften, og onsdag den 1/5 havde skolen besøg af Gorm Spaabæk, som evaluerede amtets vandrestilling med eleverne.

Torsdag den 2. maj begyndte de skriftlige prøver, og om aftenen havde vi generalforsamling i skolekredsen. Prøverne fortsatte frem til Kr. Himmelfartsdag, hvor vi holdt Gl. Elevdag med frokost for jubilarer og kaffebord for alle gamle elever, der havde lyst til at besøge deres gamle skole. Atter blev der mulighed for det nuværende hold til at vise den fine gymnastikopvisning, og musiklinien underholdt med sange.

I maj, hvor vejret begyndte at blive bedre, måtte vi til at gribe ind overfor vandpjaskeri indendøre. Eleverne fik i stedet anvist et område udendørs, hvor de kunne boltre sig, når forårskådheden tog over. Vi måtte også bede eleverne lukke vinduerne, når de skulle høre musik, så de ikke generede andre med den.

Uge 20 var faguge, hvor matematik og fysik fyldte skemaet. Ugen sluttede fredag med, at eleverne drog på bustur til Ingstrup Efterskole, der havde inviteret os til at se dramaforestillingen: "Tror du på engle?"

Et tegn på at skoleåret nærmer sig sin afslutning, er det årlige besøg af fotografen fra firmaet Brd. Løkke. I år blev vi foreviget til det store elevbillede onsdag den 22/5. Denne dag trænede eleverne om formiddagen på idrætspladsen, som en forberedelse til den årlige idrætsdag. Mandag den 27/5 startede de mundtlige prøver, og de, som ikke skulle til eksamen denne dag, drog til Idrætsdag på Vittrup Efterskole. Eksamensfolkene fulgte efter, i takt med at de fik deres prøver afviklet.

De sidste 3 uger af skoleåret havde vi lavet et særskema. Det er jo en travl tid både for eleverne, der skal til eksamen, men også for lærerne, der skal føre eleverne op og desuden være censorer på andre skoler. Nogle elever ønsker tid til at repetere eksa-

menspensum, mens andre synes, at de har haft rigeligt med bogligt arbejde, og så har vi jo 8. klasse, som stadig går almindeligt i skole. Vi har derfor forsøgt at strikke et skema sammen, der tilgodeser alle elevgrupper. Der er sat lærerkræfter af til at hjælpe med repetition og til at undervise 8. kl., og andre tilbyder forskellige aktiviteter i denne periode. Det har vist sig at fungere godt på denne måde.

Fredag den 14/6 inviterede vi elevernes forældre til at komme og se gymnastikopvisningen. Efter en kop kaffe kunne eleverne tage med hjem på weekend eller tilbringe weekenden på skolen. En del af elevernes ting på værelserne blev også flyttet hjem ved denne lejlighed.

Mandag i den sidste uge gjorde eleverne rent på deres værelser, og da køkkenpersonalet og pedellerne var tilsyn, havde Lotte og jeg tilbudt at klare madlavningen sammen med nogle elever.

Når eleverne var færdige med rengøringen af værelserne, deltog de i en slags OL, hvor de kom rundt til forskellige aktiviteter på skolen.

Tirsdag efter morgenmad og madpakkesmøring tog vi cyklerne frem og satte kursen nordpå. Vi havde besluttet at cykle til Bunken, hvor der er en lejrplads med kort afstand til både Råbjerg Mile og Kattegat.

På vej derop blev vi overrasket af et voldsomt uvejr lige nord for Strandby. Brian og jeg søgte, sammen med de elever vi fulgtes med, ly for regnen under nogle store træer. Da himlen pludselig oplystes af et lyn, og der kom et kæmpetordenskrald, gav det et ordentligt sæt i mig. Straks efter mærkede jeg, at en af drengene bagfra lagde armen om mig og sagde: »Du skal ikke være bange, Ruth, lynet rammer ikke de små«. Det blev de forløsende ord. Der stod vi efterhånden helt gennemblødt af regnen og skraldgrinede.

Da vi havde grinet af, besluttede vi at fortsætte cykelturen og nåede da også lejrpladsen henad kl. 16 som de sidste. Da var eleverne godt i gang med at gøre klar til overnatning med de medbragte presenninger, og de hjemmefra forstegte kyllinger var også ankommet og klar til at komme over bålet til aftensmad. Situationen var præget af optimisme, trods det at mange ikke havde nået at søge ly for uvejret og derfor nu havde halvvådt tøj. Solen skinnede, så det tørrede nok. Jeg blev hentet af min datter, og meningen var, at jeg senere skulle vende tilbage til lejren.

Da jeg nåede hjem til Stidsholt og sad og spiste aftensmad, blev himlen helt sort, og et nyt uvejr startede. Gorm havde efter det første uvejr haft

ringet til lejren for at spørge, om han skulle skaffe busser til en hjemtransport, men på det tidspunkt mente man nok, det skulle gå. Nu syntes vi efterhånden, at det virkede håbløst med en overnatning i det fri. Kl. 20.30 ringede telefonen. Det var Michael, som sagde: »Nu står vandet 10 cm op i salatskålen, nu må du godt ringe efter busserne«. Det blev straks gjort. Eleverne og deres ting blev evakueret. Selv deres cykler lykkedes det at få med hjem takket være Michael Lassens forældre, som stillede en lastbil til rådighed til formålet.

Nu startede så det store arbejde med at få tøj og soveposer tørret. Skolens 4 tørretumblere kørte uafbrudt de næste par døgn. Selv om evakueringen kom noget på tværs af vore planer for de sidste dage af skoleåret, var det heldigvis sådan, at de aktiviteter, vi havde planlagt omkring Bunken, fint kunne gennemføres i lokalområdet omkring Stidsholt.

Set i bakspejlet var den umiddelbart lidt trøstesløse situation måske i virkeligheden med til at forstærke fællesskabet her på falderebet. Fredag eftermiddag, da vi holdt skoleafslutning var det i hvert fald et elevhold, der havde svært ved at skilles, som vi tog afsked med, efter en afslutningsuge som jeg og mine kolleger nok aldrig glemmer.

Året der gik – og lidt om hvad der ligger forude

Af Knud Villy Andersen

Nu nærmer tiden sig, hvor Stidsholt Ungdomsskoles årsskrift igen skal udsendes, og jeg vil gerne fortælle lidt om, hvad der er foregået i årets løb, samt lidt omkring de ting som bestyrelsen arbejder med, om fremtiden for skolen.

Den første weekend i marts hvert år er der jo årsmøde på Nyborg Strand, og igen i år var Stidsholt repræsenteret med både repræsentanter for medarbejdere og bestyrelsen. På årsmødet aflægger FFUE's formand og kasserer beretning om, hvad der er sket i foreningen i det forløbne år, ligesom der er debat om det fremtidige arbejde i foreningen. På årsmødet er der altid en pæn repræsentation fra undervisningsministeriet, og selv om undervisningsministeren måtte melde afbud på grund af møde i EU, så er der jo så mange fra ministeriet til stede, som kan høre om, hvilke emner der rører sig i efterskoleverdenen og forhåbentlig bruge denne viden, når der bliver fore-

lagt lovforslag i folkettingen. Jeg mener derfor, at det er godt, der er så mange fra skolerne, der møder op til årsmødet og dermed er med til at præge debatten og deltage i de afstemninger og beslutninger, der bliver truffet, og som foreningen så skal forsøge at få gennemført ved møder med ministeriet.

Ved årsmødet skulle der også vælges ny formand for FFUE, idet foreningens formand gennem mange år, Kurt Gjerrild, ikke ønskede at modtage genvalg. Nyvalgt blev Anna Kolind fra Horne Ungdomsskole, og det tror jeg var et godt valg, som vil blive til gavn for FFUE og dermed for hele efterskolebevægelsen. Skolens generalforsamling blev afholdt torsdag d. 2. maj med pænt fremmøde fra skolekredsen.

Formanden og forstanderen aflagde beretning om årets forløb. Da ingen ønskede ordet til de to beretninger, satte dirigenten dem til afstemning og begge blev enstemmigt godkendt.

En del af bestyrelsens beretning omhandlede de forslag om besparelser for efterskolerne, der var lagt op til i finanslovsforslaget, og som ville have fået store og alvorlige konsekvenser for hele efterskoleverdenen. Heldigvis blev der i det endelige lovfor-
slag, efter et bredt pres på politikerne fra mange sider, ikke gennemført så store besparelser, som der var lagt op til, men den økonomiske situation for skolerne er strammet op, så det er blevet meget svært at få økonomien til at hænge sammen. Næsten alle skoler må derfor hæve forældrebetalingen i de kommende år, og det kan frygtes, at det dermed bliver så dyrt at have sit barn på efterskole, at mange forældre i mellemindkomstgruppen ikke vil have økonomi til at give deres børn denne mulighed for skolevalg.

Hvis vi ikke ønsker at fremtiden skal komme til at se således ud, er det meget vigtigt, at både forældre til tidligere, nuværende og kommende efterskoleelever, skolekredsen og alle andre, som synes, det er godt, vi i Danmark har en skoleordning, som giver valgfrihed til forskellige skoleformer, holder gang i skoledebatten og benytter muligheden for at påvirke politikere gennem en god og saglig debat til at holde fast ved, at det ikke må være det økonomiske, der skal afgøre de kommende årtiers frie muligheder for elever og forældre til at vælge skoleform.

Skolens regnskab, som blev aflagt af Revisor H. Håkansson, udviste et underskud på 841 tusinde kr., som kunne tilskrives en større pludselig reparation af indgangspartiet på lidt over 100 tusinde kr., samt overarbejde til lærerne på over 500 tusinde, som

...gennem en god og saglig debat, til at holde fast ved, at det ikke må være det økonomiske, der skal afgøre de kommende årtiers frie muligheder...

skyldtes, at der i hele skoleåret havde manglet en lærer. De spørgsmål, der var til regnskabet, blev besvaret af revisoren, og derefter blev regnskabet godkendt.

Ved indkaldelsen til generalforsamlingen var det blevet bekendtgjort, at der var vedtægtsændringer på dagsordenen. Forud for generalforsamlingen var disse ændringer blevet behandlet på møder både i

bestyrelsen og blandt medarbejderne, og det var resultatet af disse møder, som blev forelagt generalforsamlingen.

Nogle af vedtægtsændringerne var foranlediget af bestemmelser fra undervisningsministeriet, som gik ud på, at skolerne skulle udarbejde et værdigrundlag, der skulle indskrives i skolens vedtægter.

Det oplæg til værdigrundlag, som skolens medarbejder og bestyrelsen var nået frem til, blev vedtaget uden nogen større debat.

De øvrige ændringer, som blev forelagt, og som berørte både skolekredsen og elevforeningen, blev forelagt af bestyrelsen og gav heldigvis en god debat med mange indlæg, inden der blev foretaget afstemning, og den endelige ordlyd fastsat.

Alle forslagene skal godkendes igen på næste generalforsamling for at være gældende, og de vil derfor blive udsendt med indkaldelsen, derfor vil jeg kun her kort nævne lidt om, hvad der blev vedtaget: Kontingent for fremtidigt medlemskab af skolekredsen. Elevforeningens formand bliver ikke automatisk medlem af skolens bestyrelse, men kan vælges af generalforsamlingen i lighed med øvrige kandidater. I skolens værdigrundlag blev det vedtaget, at ordet

"kristne" skulle indgå, som anbefalet i forslaget. Derudover var der nogle mindre ændringer af praktisk og redaktionel art, som blev vedtaget.

Nyvalgt til skolens bestyrelse blev Randi Høgh i stedet for Eva Larsen, som ikke ønskede genvalg. På skolens og bestyrelsens vegne skal der her lyde en tak for det gode og veludførte arbejde, hun har udført, i den tid hun var i skolens bestyrelse.

Det nye skoleår, som startede i august, var med en total fyldt skole, idet 105 elever var indmeldt, og så må vi jo håbe, at de har valgt den skole, som de så også ønsker at være på og indordner sig under de forhold, som gælder for skolen, således at de også gennemfører opholdet. Erfaringsmæssigt må vi dog påregne, at nogle ikke gennemfører, men der kommer så også tilgang i årets løb, men det er helt klart et stort ønske, at denne udskiftning bliver så lille som muligt til gavn for både elever og skolen.

De første bestyrelsesmøder i det påbegyndte skoleår har haft skolens økonomi i centrum, og med de fremtidige besparelser fra statens side, så er skolens budgetter for de kommende år blevet gennemarbejdet og tilrettet, så det efter de foreliggende oplysninger kommer til at hænge sammen på en fornuftig måde, men der er ingen tvivl om, at også på de

kommende bestyrelsesmøder vil økonomi være en vigtig del af dagsordenen.

Om fremtiden i øvrigt kan det se ud som om, ministeriet ønsker at begrænse mulighederne for 10. klasse, og i stedet bruge penge på ottende og niende klasses elever, og hvis det bliver sådan, så er Stidsholt Ungdomsskole jo i forvejen godt rustet til denne ændring, idet begge klassetrin jo er en del af dagligdagen på skolen. Det er bestyrelsens og skolens opfattelse, at det er en klar fordel for skolen både for

nuværende, men så sandelig også for fremtiden. Jeg vil slutte dette indlæg med et ønske om, at mange fra skolekredsen igen møder op til næste års generalforsamling for dermed at være med til gennem saglig debat og valg af bestyrelse at forme skolens fremtid.

Jeg ønsker hermed alle tidligere og nuværende elever, forældre, skolens personale og bestyrelse en glædelig jul og et godt nytår.

Skolens bestyrelse

Bo S. Christensen	H. Bergstedsvej 10	9300 Sæby
Benny Jacobsen	Vestermarksvej 24, Ørum	9320 Hjallerup
Niels Rafn Højen	Hunetorpvej 6, Hune	9492 Blokhus
Carsten Vittrup	Halvorsmindevej 150	9800 Hjørring
Knud Andersen	H.C. Andersensvej 5	9000 Aalborg
Randi Høgh	Østergade 99	9460 Brovst

Fra elevforeningen

Af Kirsten Kristensen

Mit første møde med Stidsholt Ungdomsskole var den 1. maj 1963. Da startede jeg som køkkenpige sammen med 4 andre piger. Den første tid gik med at gøre klar til det nye elevhold (piger), som skulle starte midt i maj måned. Dengang var det et 5 måneders skoleophold. Vi køkkenpiger deltog i flere ting om aftenen blandt andet folkedans, og om fredagen var vi med i foredragssalen, hvor der foregik forskellige ting.

Hans Jacobsen læste blandt andet ordet af Kaj Munk. Der blev så serveret kage og saft til eleverne, når vi var færdige.

Da sommerholdet så var færdig, skulle hele skolen gøres ren. Der blev skuret og ferniseret overalt, når vi var færdige havde vi sommerferie. Skolen var nu klar til vinterholdet (drengene). Der var en lærerinde

Lemmergård, hun måtte ikke være på det værelse, hun havde om sommeren, da der var unge lærere ansat, så hun boede ovre i vores dagligstue. Der havde vi mange hyggelige timer. Da vinterholdet så var færdig, skulle skolen gøres ren igen.

I 1964 blev jeg så selv elev, men samtidig var jeg i køkkenet, så jeg tjente næsten alt, det kostede at gå på skolen. Når der skulle slagtes og vaskes storvask, var jeg slet ikke med i timerne, så hver eneste weekend, når vi havde fri fra skolen, gik med at lave de lektier, som jeg ikke nåede i det daglige. Men det var alligevel en dejlig tid sammen med pigerne (elever). Vi havde et meget godt kammeratskab.

Da skoleåret var omme, stoppede jeg på Stidsholt, men ikke helt. Da jeg blev gift, boede vi i Ørtoft, så en gang om ugen var jeg ude at gøre rent ved Grethe og Jeppe Burhkall, og hos køkkenchefen,

som hed fru Hansen. Da vi flyttede fra Ørtoft, var det så slut med at komme på skolen så tit.

Hvert eneste år har jeg deltaget i elevmødet. Jeg tror nok der kun er en to tre gange, jeg ikke har været der, og grunden dertil er, at vi havde konfirmation.

Jeg var suppleant til bestyrelsen i flere år. I år 2001 blev jeg så valgt som formand for elevforeningen. Det har været meget svært at komme i gang med noget, da vi mangler forslag til hvad vi kan lave. Sidste år fik vi lavet nogle krus med det nye logo i samarbejde med Gorm, da vi ikke havde ret mange

penge til at starte sådant et projekt. Vi startede med at give 17 krus til mandelgaver, ét til hvert bord. Vi solgte så nogle til elevmødet.

I år har vi så fået lavet noget andet, som kun skal bruges til mandelgaver til elevholdet i år. Hvad det er, skal her og nu holdes som en hemmelighed.

På generalforsamlingen i år blev hele bestyrelsen genvalgt, som suppleanter blev Inger Jensen valgt i stedet for Anders Peter Jensen. Morten Nielsen blev genvalgt. Revisorerne blev også genvalgt.

Elevforeningens bestyrelse

Formand	Kirsten Kristensen	Østkystvejen 159, Lyngså	9300 Sæby	Tlf. 98 46 93 39
Næstform.	Palle Larsen	Stadionvej 3 I H	9600 Aars	Tlf. 98 66 27 26
Kasserer	Henrik Østergaard	Arkildsdal 28. 1.	9400 Nr. Sundby	Tlf. 98 17 29 59
Sekretær	Henrik Christiansen	Nørholtvej 2, Flauenskjold	9330 Dr. Lund	Tlf. 98 86 12 65
	Orla Jensen	Aalborgvej 229, Syvsten	9300 Sæby	Tlf. 98 46 83 40
Suppleant	Morten Nielsen	Løkkenvej 25	9490 Pandrup	Tlf. 28 34 99 97
Suppleant	Inger Jensen	Lille Hedenvej 50	9850 Hirtshals	Tlf. 98 94 38 49

Stidsholt Ungdomsskoles elevforening ÅRSREGNSKAB

Regnskab for året 1. maj 2001 til 30. april 2002

Indtægter

Beholdninger pr. 1. maj 2001 til 30. april 2002

Kontant	58,50
Spar Nord	2124,54
Renter	53,19
Salg af krus	315,00
	<u>2506,86</u>

Udgifter

Gaver/Blomster	845,00
Udgifter i alt	845,00
Beholdning i alt pr. 30. april 2002	1705,23
Balance	<u>2550,23</u>

Beholdninger pr. 30. april 2002

Kontant	227,50
Spar Nord	1477,73
I alt	<u>1705,23</u>

50 år med efterskoler

Tak for opfordringen til at bidrage til Stidsholt Ungdomsskoles årsskrift. Jeg vil forsøge at beskrive mit indtryk af efterskolen som skoleform fra fem forskellige udsigtspunkter eller -platforme, som jeg gennem det, tilværelsen har villet med mig indtil nu, har kunnet benytte.

Efterskoleeleven

Mit første direkte bekendtskab oprandt den 3. november 1950, da jeg begyndte på et 5 måneders kursus på Sdr. Nærå Efterskole. Det sluttede med udgangen af marts året efter. Set med en efterskolekonsulents øjne var det et næsten normalt efterskolekursus på det tidspunkt. Det eneste, der kunne betegnes som mindre sædvanligt var det forhold, at kurset var for både piger og drenge. På mange andre efterskoler var det dengang normalt, at der var drengeskole om vinteren og pigeskole om sommeren. Vi var 20 drenge og 20 piger. De 20 boede

på skolen, de 20 hjemme. Dette var heller ikke usædvanligt. De gældende regler fra statsmagtens side skelnede ikke mellem hjemmeboende elever og elever, der boede på skolen. Det at bo på skolen var en praktisk ting, fordi mange havde mere end cykleafstand hjem. Som det kan forstås var efterskolen stadig i 1950 fortrinsvis en skole, der opfyldte et undervisningsbehov for børn på landet.

De nævnte gældende regler var i øvrigt få. De var beskrevet i en lov fra 1942, som i forhold til den lov, vi kender nu, var ganske fåmælt. Det var i øvrigt den første lov for efterskoler, hvor der blev stillet betingelser til skolerne, betingelser, som skulle opfyldes for at få tilskud.

Folkeskolelærer

Mit næste bekendtskab med efterskolen ligger 12-13 år senere. Da var jeg blevet folkeskolelærer og var klasselærer for en 7. klasse. I 1958 var der kommet

en ny folkeskolelov, som bestemte, at eleverne skulle holdes samlet til og med 7. klasse. (Man havde tidligere i købstadsskolerne delt børnene i 5. klasse i en boglig gruppe og en ikke-boglig gruppe). Samme lov bestemte, at samtlige kommuner skulle give alle børn et tilbud om undervisning i 8., 9. og 10. skoleår – et tilbud, som indeholdt valget mellem en treårig realskole og en 8., 9. og 10. klasse, hvor eleverne – selv om de ikke var specielt bogligt begavede – kunne slutte med en statskontrolleret prøve i en række fag efter elevernes eget valg. Realafdelingens eksamen var derimod en næsten samlet pakke.

Denne ordning var ikke efterskolefolket gunstig. Man kom på efterskolerne til at føle, at man ikke længere i en række små landkommuner var det eneste skoletilbud til børn, der havde opfyldt deres undervisningspligt med syv års skolegang. Der var da også i min 7. klasse med dens 28 elever kun én, Leif, der ytrede ønske om efterskole. Emnet efterskole var da heller ikke på dagsordenen i min folkeskole i de 7 år, jeg var ansat på den og efterskolerne var kommet i en lidt klemmt situation.

Efterskolelærer

Efterskolefolket arbejdede intenst på at sikre elevtilgangen til efterskolen i perioden fra 1958. Man så klart, at skulle efterskolen være noget for mere end

et relativt lille mindretal, der kom der enten af traditionsbestemte årsager, eller fordi de ikke kunne tilpasse sig folkeskolens tilbud, måtte efterskolen have et tilbud, der matchede folkeskolens tilbud. Man var langt fra enig i efterskoleverdenen, og kampen var på sit højeste, da jeg på ny kom i direkte kontakt med skoleformen i kraft af en ansættelse som lærer på Glamsbjerg Fri- og Efterskole i 1966.

Uenigheden i skoleverdenen var på det tidspunkt så intens, at der var alvorlig risiko for den opsplitning af efterskolerne: En gruppe, der fandt det rigtigst at fastholde det traditionelle tilbud og en gruppe, der ville indgå i et kompromis og få mulighed for at tilbyde folkeskolens prøver – helst begge kategorier af prøver.

En lovændring i 1967 afklarede dette skisma på den måde, at efterskolerne fik adgang til at tilbyde de statskontrollerede prøver efter 8., 9. og 10. klasse, men ikke realeksamen. Dermed havde man reelt fået afskåret kontakten til ca. halvdelen af landets unge. De mest ihærdige modstandere af prøvevæsenet – prøve-u-væsenet, som de kaldte det – forlod skoleformen. De lidt mindre principfaste holdt fast ved den traditionelle efterskole uden prøver og med 5 måneders kurser, men gav efterhånden op og faldt ind i det samme mønster som de øvrige skoler –

mere eller mindre ihærdigt - gik ind i. Dette nye mønster blev en 10 måneders efterskole, som fulgte folkeskolens skoleår temmelig slavisk. Lovændringen i 1967 gjorde det endvidere til næsten et krav, at eleverne alle skulle bo på skolerne. Kostskoleopholdet var ved at blive en integreret del af efterskoleopholdet, og skolerne begyndte så småt at udnytte denne omstændighed pædagogisk.

Næste gang, der sker noget af betydning for vores skoleform, er i 1972, da undervisningspligten udvides fra 7 til 9 år. Da langt de fleste efterskoleelever på dette tidspunkt er i enten 8. eller 9. skoleår, bliver en stor del af efterskolernes tilbud med et slag bundet sammen med folkeskolens, idet det bliver et krav, at efterskolerne hvad angår dansk, regning/matematik og engelsk skal have en undervisning, der står mål med folkeskolens.

Dette krav var ikke noget, vi drøftede på "mit" lærerværelse i Glamsbjerg - vi var allerede inde i dette forløb. Skoleformen var tilpasningsvillig på dette tidspunkt, og man savnede i øvrigt stadig den mere skolebogsmotiverede del af skoleungdommen. Pædagogisk var det en meget krævende periode - jeg har ikke fornemmelsen af, at den hvad vanskeligheder angår er overgået hverken før eller siden.

Foreningsarbejde

Mit mest indgående kendskab til skoleformen begyndte så småt at tage form i 1972, da jeg blev medlem af et udvalg under Foreningen af Frie Ungdoms- og Efterskoler. Det var det såkaldte "Enhedsskoleudvalg", der blev oprettet, på grund af skoledebatten herhjemme efter udvidelsen af undervisningspligten. Debatten drejede sig om spørgsmålet: 9-årig enhedsskole. Arbejdet i udvalget tog retning om indsamling af erfaringer med en øget individualisering af undervisningen, således at læreren i højere grad kunne tilrettelægge sin undervisning, så den tog hensyn til den enkelte elevs forudsætninger. Arbejdet i Enhedsskoleudvalget førte over i foreningens pædagogiske udvalg og siden fra 1977 til en plads i styrelsen. Fra denne platform - 4 år i styrelsen og fra 1981 som ansat konsulent i foreningen - har jeg fulgt udviklingen på tættest hold.

Den største omvæltning i skoleformens historie kom i 1975, da igen en ny folkeskolelov satte sit kraftige præg på vores skoleform. Enhedsskolen blev ført op til og med 9. klasse, og med et hug havde samtlige unge i landet adgang til efterskolen.

Tilvæksten af skoler og antallet af efterskoleelever er vokset eksplosivt siden da. Der var i 1976 ca. 110 skoler. Der er i dag 242 skoler og flere er på vej.

Elevtallet er i samme periode vokset endnu stærkere. Det skal dog erindres, at elevtallet normalt tælles i årselever, som er en person på efterskole i 40 uger. Siden 1975 er flere og flere begyndt at bruge efterskolen i mere end et skoleår, og skolerne har over en kam forlænget kurserne med i gennemsnit mindst en uge. En uges forlængelse af et kursus giver en vækst i elevtallet på ca. 2,5 pct., så 5 - 600 af tilvæksten kan skrives på denne konto. Antallet af elever, der tager på efterskole i mere end et år, er ikke opgjort, men skønsmæssigt drejer det sig om måske ca. 5.000. Så alt i alt er antallet af personer på efterskole måske 'kun' 16 - 17.000 hvert år.

Efterskoleelev-forældre

Et femte udsigtstårn til skoleformen har jeg bestegt som forældre, da de to yngste af vore børn hver var et år på efterskole. Mine erfaringer som efterskolelærer sagde mig, at det ville være spild af børnenes tid og familiens penge at tage mere end et år på efterskole.

Forældresynsvinklen er ikke den ringeste. Man oplever meget som forældre gennem børnene, og mine børns ophold lærte mig meget om de muligheder, der ligger i skoleformen. Skolerne kan i kraft af døgnoopholdet og weekendopholdet - på min datters efterskole var hver anden weekend obligatorisk -

pædagogisk nå meget langt. Hendes skole benyttede i høj grad samværet eleverne imellem til at give eleverne ansvaret for en meget stor del af forløbet uden for de egentlige timer - og i øvrigt også for timernes forløb. Og eleverne kunne løfte ansvaret, og de lærte meget af det. *(I øvrigt er det pudsigt at erindre sig, at bibliotekaren her i byen så sent som i 1980, da min datter skulle begynde på efterskolen - hun havde et fritidsjob som bogopsætter på biblioteket - gav udtryk for en forundring over, at netop hun skulle på efterskole, for "du er jo ret godt begavet og kan opføre dig ordentligt". Efterskolernes ry - eller myten om efterskolerne - fra perioden 1960-1975 hang godt fast).*

Hvad lærte jeg?

Hvad har disse godt 50 års bekendtskab med skoleformen så lært mig?

For det første: Det er egentlig paradoksalt, at det ikke specielt er historiens efterskolelove, der har sat sit præg på udviklingen af efterskolen, men i meget højere grad de til enhver tid gældende folkeskolelove. Det viser efterskolens evne til at tilpasse sig de til enhver tid gældende samfundskrav, en egenskab skoleformen også anvendte, før jeg lærte den at kende gennem den direkte kontakt, og som den sandsynligvis også vil benytte fremover.

For det andet: Der er i den integrerede kostskoleform, hvor undervisning og samvær kan gå op i en højere enhed, nogle pædagogiske muligheder, som kunne udnyttes langt bedre, end de bliver. Både politikere, ministerium, forældre og lærere fokuserer næsten udelukkende på den egentlige undervisning, som den kendes fra folkeskolen. Mange skoler udnytter ikke fuldt ud muligheden for at arbejde pædagogisk med eleverne i to af ugens syv dage.

Derved kommer man til at betegne efterskolen som et alternativ til folkeskolen og ikke et supplement. Alternativfilosofien giver også anledning til at sammenligne priser, og her kommer efterskolen håbløst til kort. Der er ikke sat spørgsmålstegn ved det offentliges udgifter til elever på 10. skoleårgang på husholdningsskoler eller elever under 18 år på højskoler, selv om de får langt flere tilskudskroner end elever på efterskoler. Dem sammenlignes vi aldrig med – kun med elever i folkeskolen, som selvfølgelig er en billigere skoleform.

For det tredje: Det er ikke specielt vigtigt for mig, at der lige netop er 242 efterskoler eller flere eller færre.

Det er heller ikke så vigtigt for mig, om der er 23.000 årselever i skoleformen eller flere eller færre.

Det er heller ikke så vigtigt for mig, om der er 3.500 eller 4.500 eller flere eller færre arbejdspladser i skoleformen.

Det er heller ikke så vigtigt for mig, at enhver nedlagt højskole, landbrugsskole, hotel eller alderdomshjem bliver omdannet til efterskole, hvis hovedformålet er udnyttelse af de ledige bygninger.

Men det er vigtigt for mig, at alle landets unge har mulighed for at opleve i hvert fald et kursus på en efterskole, hvor de:

- møder voksne, der har noget på hjerte,
- får lejlighed til at filosofere over tilværelsen sammen med de voksne på skolen og kammeraterne,
- gennem vores helhedspædagogik (i undervisning og samvær) får støtte til en fortætning af deres personlighed og udviklingen af deres positive karaktertræk,
- får støtte til at finde deres egne åndelige og personlige ben at stå på,
- lærer at vælge mellem muligheder, at kunne sige til og fra og at kunne se forskel på sandhed og løgn,
- får mulighed for at opleve, at de hver især er en del af en helhed, at de ikke kan noget uden de andre, og at de hver især har noget positivt at give til andre og
- får lov til at tage et ansvar for helheden.

Kan kunst bruges mod vandalisme?

Af Eric Kaare, Galleriejer

Kan kunst bruges mod vandalisme? Sådan lød spørgsmålet fra forstander Jeppe. Så direkte adspurgt tror jeg nok, at jeg prøvede at snakke uden om. Fortalte om at kunst jo er dialogskabende – at kunst er med til at skabe eftertænkksomhed og fremme et frirum. Alle de der dyre ord, som de, der beskæftiger sig med kunst, ynder at bruge.

Men Jeppe gentog spørgsmålet, og da han ikke var helt sikker på, at jeg havde forstået det første gang, omformulerede han det til: "Kan vi lave noget kunst, som holder?" – og her var det fysisk holdbarhed, der var på tale! Altså en ting der ikke bliver sparket i stykker. Noget med nogle stabile, holdbare materialer!

Ja, så var vi i gang med skaberværket, for som sædvanlig måtte det ikke koste noget, og det skulle kunne holde og det måtte også godt tage tid – bare det var færdigt til forældredagen osv.

Forhistorien var, at der havde været nogle døre og noget inventar, der havde lidt under en lille gruppes rastløshed og kropslige udskejelser. Et problem der blev snakket meget om på lærerværelset. Vandalisme udløser sanktioner – ikke sandt! Det var under denne diskussion, at undertegnede (vikar på skolen på den tid) havde bemærket, at det er sjældent, vi mennesker ødelægger noget, vi selv har været med til at skabe. Ja, selv den største lømmel bliver lidt blød i knæene, hvis der sker noget med det plastikfly, han har været 3 aftener om at samle. Det var det, Jeppe havde gået med i baghovedet – og derfor spørgsmålet.

Projekt "Kunst mod Hærværk" blev søsat. En gruppe af skolens elever gik i gang med at lave "noget" til den alt andet end pæne og meget tomme forgang. Der skulle bruges alle talenter. De der kunne noget med foto – og lysbilledapparater, de der kunne save og bruge hammer og søm, de der kunne

sætte farver på og bruge en pensel. Jeg tror, der var en enkelt, der blev så engageret, at han desværre så sig nødsaget til at få fri fra en matematiktime – med seddel naturligvis! Han blev selvfølgelig sat til at regne forbruget af brædder ud.

Gruppen voksede – både den af træ og den af kød og blod. Ideerne kom i galop! Jo, figurerne skulle se fremad og op, og en af pigerne skulle løftes (var de lidt kæreste?). Det bedste af det hele var, at så skulle næste års hold selvfølgelig være med til at bygge

videre med noget oppe i loftet, det som trægruppen spejdede efter – og ingen var i tvivl om at det ville næste års hold være med til – og også være med til at værne om.

Ja, nu er tiden gået, og mit hår, der dengang var langt og rødt, er nu gråt og sparsomt, men forunderligt nok så hænger regnbuegruppen stort set intakt. Kunst er det ikke – men noget der er med til at skabe dialog, og måske kommer der også noget i loftet som kan bære visionen videre...

Jeg er blevet opfordret til at skrive et indlæg til Årsskriftet for Stidsholt Ungdomsskole. Det med at skrive er jo ikke lige mit område, så det bliver kort.

Når man kæmper med »bumser, piger & idoldrømme« kan det være svært at se det fornuftige i at få sig en ganske »almindelig« uddannelse, for slet ikke at tale om lektier, nej, puh ha, det kan man jo næsten få knopper af.

Med årene bliver man dog mere mild, man indser at det med uddannelse egentlig er meget praktisk. Men glem for guds skyld ikke at drømme, lad even-

tyret brede sig i jeres sind, for den verden I selv skaber, kan ingen på noget tidspunkt nogensinde tage fra jer.

- *Som stor teenager malede Claus Brusen sine første billeder*
- *Han er selvlært og har aldrig taget en kunstneruddannelse*
- *I 1998 holdt han en udstilling på VUC i Frederikshavn og blev »opdaget« af galleriejer Eric Kaare, Sæby.*
- *Har bl.a. udstillet på store kunstmesser i Gent i Belgien og Strasbourg i Frankrig*

Kære gamle Stidsholt elever!

Vi indbyder jer hermed til elevmøde

Kr. Himmelfartsdag
torsdag den 29. maj 2003

Bemærk, at tidspunktet for elevmødet er ændret i forhold til tidligere år. Søg kontakt med jeres kammerater og tag ægtefælle eller kæreste med. Jeres forældre og venner af skolen er også meget velkomne.

Program:

- kl. 14.00 Samling
- kl. 14.30 Kaffe og generalforsamling (kr. 20)
- kl. 15.30 Underholdning/aktivitet
- kl. 17.00 Aftensmad (kr. 30)

Sæt dagen af til elevmødet.

Efterskolernes dag

Åbent hus søndag 28. september 2003 kl. 13-17

Jubilæumsholdene år 2003 er

Elever fra:

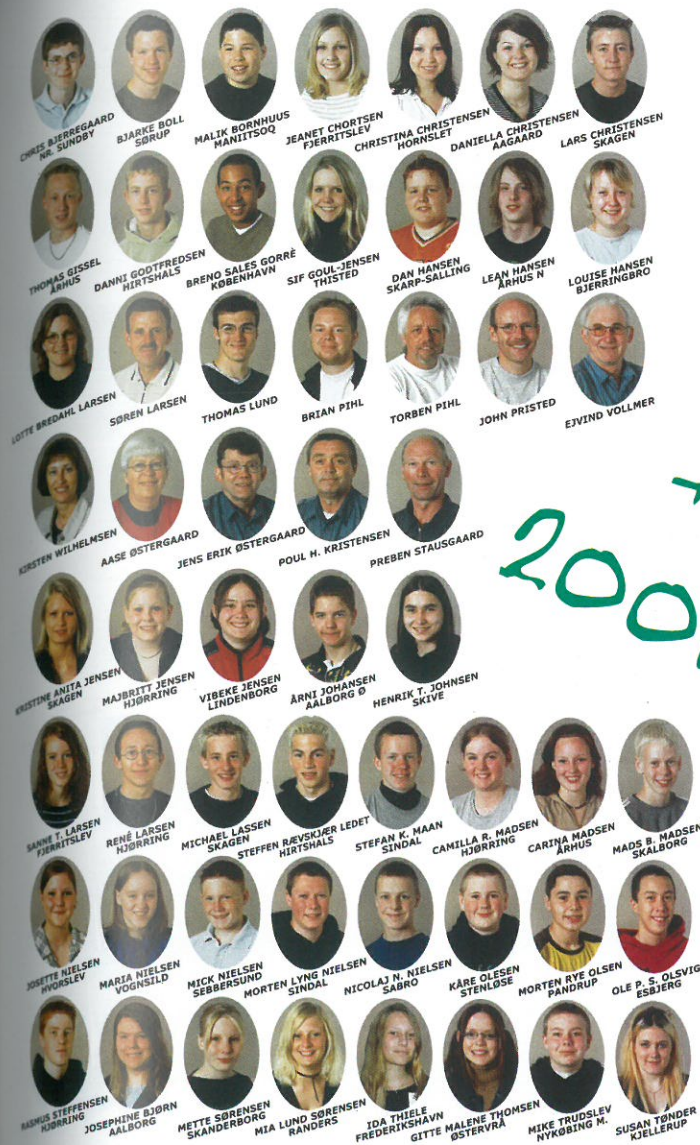
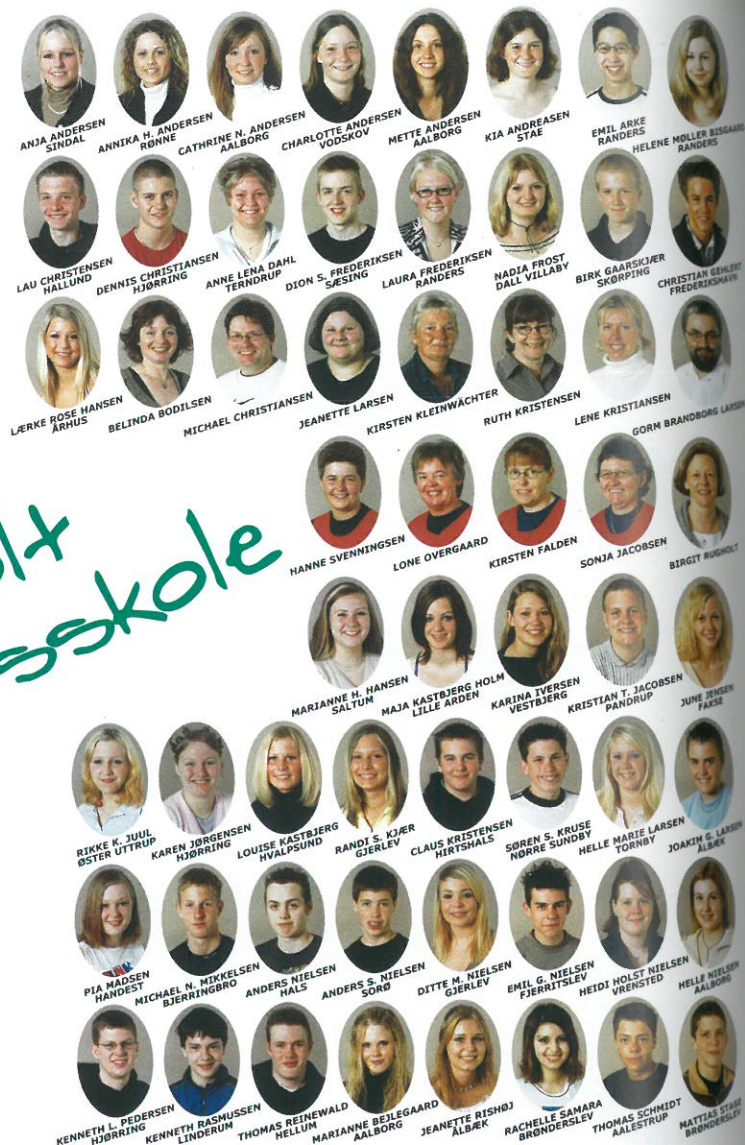
1997-98	5 år
1992-93	10 år
1987-88	15 år
1982-83	20 år
1977-78	25 år
1972-73	30 år
vinteren 1967-68 og sommeren 1968	35 år
vinteren 1962-63 og sommeren 1963	40 år
vinteren 1957-58 og sommeren 1958	45 år
vinteren 1952-53 og sommeren 1953	50 år
vinteren 1947-48 og sommeren 1948	55 år
vinteren 1942-43 og sommeren 1943	60 år

Endelig invitation udsendes medio april. Da vores adressekartotek er ufuldkomment, beder vi gamle elever tage initiativ til at få fat i så mange adresser på tidligere elever som muligt og sende en liste til skolen. Vi vil så sende invitationer ud efter listen.

Med venlig hilsen og på gensyn

Stidsholt Ungdomsskoles elevforening
og forstander Gorm Brandborg Larsen

Stidsholt Ungdomsskole

Årgang
2001-2002

Der kom et brev...

Kære Allesammen!

Det er i dag Valentines Day, dagen hvor man sender en hilsen til dem eller de personer man elsker!

Jeg har haft det fedeste år, man kan forestille sig på S.U.; og jeg kommer til at savne jer allesammen når den tid kommer. Lærer såvel som elever.

Jeg er ikke en af dem der har så mange penge, at jeg kan skrive et kort til alle dem jeg holder af, så det her, tænkte jeg, var en god løsning

Jeg elsker jer
KnuZ og Kram
fra Pia Madsen.

Påvirker administrative regler skolens hverdag?

Efter mange år som revisor på frie skoler, såvel grundskoler som efterskoler, har jeg megen erfaring med skolernes hverdag, men stort set kun i forbindelse med regnskab og økonomi. Jeg har beskæftiget mig med området siden, der blev indført krav om revision af skolens regnskaber ved registrerede eller statsautoriserede revisorer. Det er snart så længe siden, at de fleste skolefolk har glemt, at der engang var mere uformelle forhold omkring skolernes økonomi.

Kravet om faglig revision blev indført samtidig med, at tildeling af statstilskud blev lagt i helt faste og meget stive rammer. Skolernes dagligdag blev ikke i første omgang påvirket af de stive regler, men det skyldtes ikke, at der ikke var risiko derfor, men mere, at mange forstandere den gang administrerede økonomien alene og til en vis grad i samarbejde med bestyrelserne. Således havde medarbejderne på de færreste skoler noget indgående kendskab til, hvor-

ledes skolens økonomi havde det eller måtte forventes at udvikle sig.

Det skete, at forstander og revisor gik i fælles lønkammer og afsluttede regnskabet med størst mulig hensyntagen og benyttelse af de da gældende tilskudsregler. Herefter blev bestyrelsen orienteret, og medarbejderne kunne, hvis de deltog i skolens generalforsamling, blive orienteret på det lidt overordnede plan.

Senere, da åben ledelsesstil og stram økonomi blev almindelig, kom der mere indflydelse for lærerpersonalet, mens åbenheden og indflydelsen for andre medarbejdergrupper ventede endnu nogle år.

Statstilskuddet blev beregnet med 85% af udgifterne i forskellige grupper, der hver for sig var begrænset efter sindrige regler. Dette system blev indimellem benyttet som argument for besparelser eller merforbrug, idet synspunktet var, at de statslige

Af Hugo Haakonson

Circle 45. Spirit of the lake.

Brusson. 2001

begrænsninger for den pågældende omkostningsgruppe skulle udnyttes fuldt ud og kun det.

Efterhånden som åben ledelse blev mere almindelig, og økonomien strammede mere til, blev medarbejderne i større grad inddraget i administrationen og informeret om skolernes økonomi. Denne udvikling understøttedes af, at tilskudssystemet blev ændret fra et rammestyret refusionssystem til et system, som i princippet varierede med elevtallet. Det ny system gav skolerne større muligheder for at flytte ressourcerne derhen, hvor man, og nu i fællesskab, ønskede dem anvendt.

Der var dog i det ny system begrænsninger, som til en vis grad blev overfortolket. Systemet havde et mærkværdigt begreb, som kaldtes 'skyggelærere'. Alene ordet virker mærkværdigt og siger formentlig kun de indviede noget. I korthed medførte regnereglerne, at skoler med få lærere i forhold til elevtallet blev frataget lidt statstilskud, som overførtes til skoler, der havde mange lærere i forhold til elevtallet. Den økonomiske virkning af reglerne var ikke overvældende, men havde den reelle virkning, at skolerne ved disponeringen af ressourcerne anså regnereglerne som objektivt rigtige, når der skulle tages beslutninger om antal lærere. Det skal tilføjes, at reglerne til en vis grad videreførte regler, der

søgte at beskytte lærergruppens samlede beskæftigelse, og at reglerne nu er under afvikling.

Andre formelle regler har også påvirket skolernes hverdag. I forbindelse med indførelse af regler, der skulle synliggøre lærernes arbejdsindsats, opstod der i nogle lærerkollegier den indstilling, der bedst kan beskrives ved spørgsmålet: "Hvad får jeg for det?", når skolen eller en kollega bad om hjælp. De fleste lærere og skoler har dog efter en overgangsperiode distanceret sig fra spørgsmålet, men i en lang periode påvirkede indstillingen givet skolernes hverdag.

Sammenfattende har de mange år lært mig, at formelle regler påvirker skolernes dagligdag udover, hvad der har været tilsigtet. Dette formentlig fordi man, selv om man ikke accepterer reglerne, når de kommer som noget nyt og tidrøvende, efter en kort periode begynder at agere efter reglerne, på en sådan måde, at dagligdagen i administrationen bliver enklere. Derved bliver indholdet af dagligdagen for eleverne, lærerne og andre ansatte, påvirket på godt eller ondt, men formentlig upåagtet af de fleste. Set over en lidt længere tid er det dog min oplevelse, at skolerne når tilbage til den dagligdag, man ønsker, og får den ikklædt formelt set rigtigt tøj. Der er dog ofte undervejs dertil anvendt kræfter, som kunne have været anvendt til bedre formål.

Tyske soldater indtog Stidsholt Ungdomsskole

Af Erling Mehlsen

Der er sikkert mange, der læser dette årsskrift, der ikke har oplevet 2. verdenskrig fra 1939 indtil 5. maj 1945 og som heller ikke har oplevet den tyske besættelse af Danmark fra 9. april 1940 til 5. maj 1945. Vi, der har oplevet det, glemmer det aldrig.

Stidsholt Ungdomsskole fungerede under krigen med de problemer og besværligheder, der fulgte med rationeringer og mangel på alt. Man måtte leve med det. Men skolen fik krigen ind på nærmeste hold, da tyskerne i april 1945 kort før krigens afslutning indtog skolen. Skolen var i fuld gang med en stor flok drenge. Dengang var der drenge om vinteren og piger om sommeren. Skoleåret nærmede sig sin afslutning for drengenes vedkommende og planerne var lagt for modtagelse af en stor flok piger, der skulle indtage skolen den 3. maj. En dag i april kom nogle tyske officerer og ville tale med forstander

Jakobsen. Tyskerne fortalte, at skolen skulle bruges til militært formål. Der var ingen diskussion. Det var en ordre. Jakobsen spurgte, hvornår det skulle ske, og Jakobsen blev noget trøstet, da han fik den opfattelse, at det skulle ske om 4 uger. Det var imidlertid en sproglig forvirring, for tyskerne sagde, at det skulle ske om 4 Uhr, altså i dag kl. 4. Det var en anden sag.

Skolen måtte rømmes straks. Drengene blev sendt hjem. Alt skolens materiel blev ryddet og massevis af tyske soldater strømmede ind.

Landsretssagfører Erling Mehlsen, Sæby, var skolens advokat i mere end 50 år. Trods sin høje alder er han stadig dirigent på skolekredsens årlige generalforsamling. Mehlsen har skrevet om tyskernes erobring af Stidsholt Ungdomsskole under 2. verdenskrig.

I forstanderboligen var der dengang foruden forstanderens bolig en børneskole. Den måtte også ryddes, for tyskerne skulle bruge "storstuen" – i dag kontoret – til officererne. Forstanderen og hans familie kunne dog fortsat blive boende.

En dag i april kom nogle tyske officerer og ville tale med forstander Jakobsen. Tyskerne fortalte, at skolen skulle bruges til militært formål.

Børneskolen fortsatte sin virksomhed i andre lokaler udenfor skolen. Fællesskabet, sammenholdet og hjælpsomheden var prima i krigens tid. En nabogård stillede sit stuehus til rådighed, således at børneskolen kunne fortsætte. Det var hos Andrea.

Stidsholt Ungdomsskole havde dengang plads til 48 elever. Tyskerne besatte skolen med 250 soldater. En kolossal overbelægning, der i høj grad gik ud over både bygning og inventar.

Tyskerne opfattede skolen som en fæstning og traf militære sikkerhedsforanstaltninger i overensstemmelse hermed. Vejen forbi skolen blev spærret med pigtråd, således at alle, der passerede stedet, skulle standse ved vagten, for at tyskerne kunne kontrollere trafikken. På det tidspunkt i april 1945 ventede vi alle, at krigen snart måtte slutte. Tyskerne led nederlag overalt. Det var tyskernes sidste krampe-trækninger.

Endelig kom det i den radio, som vi hørte – selvom den var plaget af tyske støjsendere. "Her er London. Tyskerne har kapitulert". Glæden i Danmark var udover alle grænser. Vi strømmede ud på gaden og omfavnede dem, vi mødte. Klokken var 8.30 om aftenen.

Få dage efter den 5. maj forlod tyskerne skolen. Gennem hele landet, kom de lange marchkolonner med hjemmarcherende soldater. Det var et sørgeligt syn. Trætte og nedbrudte vandrede de – tilfredse med at krigen var slut – men med bekymring og frygt for, hvad de skulle vende hjem til. Mange tyske byer var jævnet med jorden. Befolkningen var flygtet. Mange var dræbt. Hvor var familien, og hvor mange var i live? Byernes indbyggere var flygtet fra de nedskudte byer og anbragt i utallige flygtningelejre under kummerlige forhold. Her i Sæby havde vi

Jakobsen blev noget trøstet, da han fik den opfattelse, at det skulle ske om 4 uger...

i byens nordlige udkant en flygtningelejr med over 2.000 personer. Ved krigens afslutning blev den solidt indhegnet og sat under dansk administration. Alt samkvem mellem flygtninge og befolkning blev forbudt og strafbart. Tyskerne kunne ikke tage flygtningene tilbage, før der var husly til de mange mennesker. Vi skulle helt frem til 1948, før det sidste flygtninge forlod Sæby.

De tyske soldater forlod Stidsholt Ungdomsskole allerede få dage efter den 5. maj. Nu forestod der en omfattende renovering og rengøring af skolen. Det var ikke sådan, at soldaterne med vilje havde ødelagt noget, men en belastning på 250 soldater havde sat sine spor.

Den danske stat måtte træde hjælpende til for at yde en passende erstatning for de skader, der var sket og de økonomiske tab, der var lidt. Det krævede en omhyggelig opgørelse, der skulle indsendes til et erstatningsnævn. Forstander Jakobsen, der havde

brug for hjælp, fik øje på en ung sagførerfuldmægtig, der var kommet til Sæby, og det var mig.

Jakobsen og jeg havde et stort arbejde med at registrere lokaler og inventar. Alt skulle opmåles, værdier skulle ansættes og redegørelser udarbejdes, for at erstatning kunne udmåles i kroner og øre. Samtidig skulle reparationer og rengøring udføres under et voldsomt tidspres. Skolen skulle gøres klar til at modtage sommerpigerne. De skulle egentlig have mødt den 3. maj, men ankomsten var blevet udsat til den 2. juni.

Børneskolen var få dage efter tyskernes afrejse i gang i forstanderboligen.

Forstander Jakobsen og jeg var glade for, at vores erstatningsopgørelse blev godkendt, således at der kunne sættes et endeligt punktum for den tyske besættelse af Stidsholt Ungdomsskole.

...det var imidlertid en sproglig forvirring, for tyskerne sagde, at det skulle ske om 4 Uhr, altså i dag kl. 4.

»Den selvejende institution Stidsholt Ungdomsskole«

Af Erling Mehlsen

Overskriften angiver skolens officielle navn, men hvad betyder det? Skolen ejes ikke af nogen. Den ejer sig selv. Sådan har det ikke altid været. Da Hans Jakobsen og hans hustru Marie Riisegaard Jakobsen i 1934 startede skolen, var det deres private ejendom. Hele den økonomiske risiko hvilede på Hans og Maries skuldre.

Det var deres personlige arbejdskraft og en målrettet indsats, der var grundlaget. Det var en bedrift at drive skolen, således at der var et rimeligt forhold mellem indtægter og udgifter. Der var kun et beskedent vederlag for den ydede indsats.

Efterhånden blev skolen så anerkendt og velbesøgt, at det var nødvendigt med et omfattende byggeri. Skolen skulle moderniseres, og der var brug for mange penge – også flere end Hans og Marie kunne skaffe.

Det problem kunne løses. Der var mulighed for at opnå offentlig støtte og fordelagtige statslån. Der var bare den hage ved det, at offentlige midler (skattekroner) ikke kan havne i en privat virksomhed – og dermed i private lommer.

Skolen måtte gå vejen fra en privatejet virksomhed til en "selvejende institution"

Det blev den i 1957. Det krævede, at der blev dannet en skolekreds. Det er en kreds af mennesker, der står bag skolen, og som ser noget meget værdifuldt i, at Stidsholt Ungdomsskole virker i overensstemmelse med skolens formål til gavn for ungdommen. Skolekredsen har indseende med, at skolen virker i overensstemmelse med det formål, der er fastsat i skolens vedtægt. Skolekredsen vælger på den årlige generalforsamling den bestyrelse, der har ansvaret for skolens drift og økonomi. Bestyrelsen vælger den forstander, der har den daglige ledelse af skolen.

I forbindelse med den offentlige støtte er der en lov, der fastsætter mange bestemmelser om skolens virke. Det er skolekredsen, bestyrelsen og skolens forstander, der har ansvaret for, at lovens bestemmelser følges.

Skolen er altså "selvejende". Dens økonomi hviler i sig selv. Overskuddet tilfalder skolen, der også må bære eventuelle underskud. Ingen private har andel

i skolens værdier. Skolekredsens og bestyrelsens medlemmer er alle ulønnede. Drivkraften og interessen er alene glæde over, at Stidsholt Ungdomsskole stadig virker i overensstemmelse med sit formål til gavn for ungdommen.

Der er sikkert mange flere, der kunne have lyst til at være medlem af skolekredsen. Det kræver kun et ord til bestyrelsen eller forstanderen.

Julen på Stidsholt Ungdomsskole

Af Belinda Bodilsen
- Lærer på den kreative-linie

Når den store adventskrans hænges op i forhallen, og vinduerne i forhallen og spisesalen pyntes, så fornemmer man en helt bestemt stemning. Men når den store runde metalstage med 12 lange stearinlys er sat på tag-selv-bordet i spisesalen og Åse har sat flotte juledekorationer rundt på skolen, så er der ingen tvivl mere – det er blevet jul på Stidsholt Ungdomsskole.

December er den korteste undervisningsmåned i året og i den sidste uge inden juleferien, afholdes terminprøver for alle eleverne, dvs. at der kun er godt to uger med almindelig undervisning.

Jul er lig med traditioner. Selvfølgelig også på Stidsholt. En selvscreven er at der igennem hele julemåneden bliver sunget løs af julens mange sange.

En anden er, at der hvert år er et juleudvalg, som opfinder og foreslår juleaktiviteter i julemåneden. I år var det Kirsten og jeg, og ideerne var en julebasar og en juleudflugt til Den gamle by i Århus. Endnu en er den store julemiddag for hele skolens personale og elever. Den afholdes på skoleårets sidste aften. Og hvert år trylles og trakteres der fra køkkenet. Dagen efter står den på julerengøring, der bliver afløst af julehygge og en vaskeægte jysk julefrokost.

December er måneden, hvor kreativiteten rigtigt kan slå sine folder, og i år havde vi jo bestemt os til at lave julebasar. Eleverne skulle fremstille sagerne til basaren, og værkstederne, som eleverne kunne vælge mellem, var: Julekort + filthjerter, Bolcher + glas, Julepynt af ler og papir, Julepynt af hø og metal, Konfekt + æsker og et jule-klippehold til skolens eget juletræ. Skolens musik-linie havde sagt ja til at opsætte en julekoncert, og køkkenet ville også bidrage med en julecafé i spisesalen. En torsdag og

Gæster og forældre blev ivrigt vist rundt til boderne og videre til julekoncerten. Og der blev så godt som udsolgt i alle boderne.

en fredag blev hevet ud af det daglige skema, og i disse dage summede det af julehygge, og man kunne dufte og høre jul overalt.

Som lærer på den kreative linie er det en fryd at opleve. Særlig eleverne fra musiklinien havde travlt. De ønskede både at deltage i værkstederne og i opsætningen af koncerten. Og det var ikke kun eleverne, som fik én på opleveren. Skolens håndboldtræner og lærer, Michael, fik sit livs debut med klip og klister af julehjerter og julestjerner til skolens juletræ. Flot så det ud, træet.

Elevernes familier og skolens naboer var inviteret til julebasar fredag eftermiddag. Og den formiddag stod

den på finpudsning af værkstedsting, koncert og opsætning af boder og rengøring af skolens områder. Hvert værksted stod for opsætning og pasning af deres egne boder. Og vi fik mange gæster. Julecaféen i spisesalen blev godt besøgt, da gæsterne her nød gløgg og julebag. Gæster og forældre blev ivrigt vist rundt til boderne og videre til julekoncerten. Og der blev så godt som udsolgt i alle boderne.

Alle elever, lærere og skolens øvrige personale havde arbejdet flittigt med julebasaren. Overskuddet gik til en biograftur, hvor hele skolen fik filmen "Ringenes Herre" at se. Julebasaren blev en rigtig god oplevelse, og måske det var starten på endnu en juletradition på Stidsholt Ungdomsskole?

Skolens håndboldtræner og lærer, Michael, fik sit livs debut med klip og klister...

Kåre Høvik fra Norge...

Kjære nåværende og tidligere elever ved Stidsholt,

Egentlig burde det holde med å skrive ett ord for å beskrive det inntrykk jeg har fått av elevene ved skolen etter å ha drevet Alpina Apartments i vel 1 år;

Fantastisk.

Sjelden får man oppleve at så mange unge mennesker med forskjellig bakgrunn oppfører seg så eksemplarisk. Selvfølgelig skal ikke elevene alene ha all ros, men det er tross alt dem som er i flertall og det er dem vi har mest kontakt med. Vi benytter derfor anledningen til også å rose lærerne/ledsagerne som har organisert det hele for at alt fungerer så utmerket.

Vi her på Alpina ser hvert år fram til å kunne ønske elever og lærere velkommen til oss. Vi håper dette er gjensidig.

Hele staben på Alpina ønsker de av dere som har sluttet ved Stidsholt lykke til videre i livet, og håper at vi kan få ønske dere velkommen som gjester ved Alpina en gang i framtiden. Til de av dere som fremdeles er elever, ser vi fram til å se dere igjen til noen opplevelselsesrike dager her i fjell-Norge.

Med en vinterlig hilsen
fra oss alle på Alpina Apartments

Kåre Skutle Høvik

Rauland dag 1

Kære Gorm

Turen er ind til videre forløbet riktig godt.
Sesjonen gikk uten de store ofringer og en del af eleverne forhøjede endda
sine formue betydeligt.
Alle tog sejllasen med ophøjet ro, dog var Helene Bisgaard en smule
bekymret over, at der var meget koldt på dækket. Hun ville gerne vide om
man kunne nå at hente en ekstra trøje i bussen, hvis vi var ved at synke.....
Vi har dog allerede på nuværende tidspunkt elever med småskader:

- 1. Kåre fik på sejlturen øjnene op for at det kan medføre smerte at fjerne
savn med en tændstik
- 2. Claus tog efter en meget langsom skitur, en bobslæde og kørte meget
hurtigt galt – hvilket resulterede i en flænge i siden
- 3. Og ikke mindst kørte Ruth's landrendshold så stærkt, at alt blodet
forsvandt fra hovedet. Så de var nødt til at chokforebygge ved at ligge i
sneen med benene højere end hovedet

Ellers går det godt og alle er meget trætte.

Kærlig hilsen

OS

Rauland dag 2

Kære Gorm

I dag har alle været på langrend. De fleste kørte den "knaald-hamrende"
dejlige tur fra Vierli til alpincentret.

Alle 91 elever synes rigtig godt om Norges smukke natur og specielt
underlaget blev grundigt undersøgt flere gange.

På turen i dag skete der mange spændende og underlige ting:

- ? Vi fandt f.eks. ud af at Louise Kastbjerg har en tryllehue, den var sort da vi
startede, men hvid da vi sluttede
- ? Lærerne har i dag også lært mange nye ord f.eks. kaldes en skistav en
"skod tingest", en stejl bakke en "mother fucker" og selv én af lærerne har
fået nyt navn – nu hedder Pavia – Paprika

Da "de få rå" tændte bål og stegte pølser, var det lige ved at gå galt. Heksen
på bålet – Ditte Nielsen – kørte ikke mindre end to gange ind i bunken med
brænde og Pavia/Paprika blev dagens helt i skysovs, da han reddede hende
begge gange.

Til sidst vil vi gerne at du påbegynder ansøgningen om patent på en hel ny
skistil – kaldet SL stilen – hvor SL står for Sanne Larsen.

Kærlig hilsen

OS

Kære Gorm

I dag har alle igen været "knald-hamrende" positive, det er godt nok en smule trivielt at blive ved med at rose vores dejlige elever. Men det måtte jo ske på et tidspunkt at lærerens store viden, kreativitet og ikke mindst positiv indstilling til livet – måtte smitte af på eleverne.

Alle uden undtagelser har lært at bremse, dreje og køre i lift – dog har en del af pigerne "filmet" en del større styrt på bakken, af den simple grund at de gerne ville samles op af de "over-lækre" skilærere.

Ruth har i dag på langrend haft en dejlig tur. Dog har alle på det hold mødt Kåre Olesen og hans hissig temperement, men men men inderst inde er Kåre nu en blød fyr. Hvor andre ville afreagere ved at slå på vægge og døre..... klare Kåre temperementet ved at slå på papkasser

Kærlig hilsen

OS

Kære Gorm

En førtidspensionering af "Store Bue" er efterhånden ved at være på sin plads – det tager han i år ikke mindre en 27 minutter at kravle op i overkøjen. Og i dag lavede han turens hidtil største styrt. Pension eller måske skal han overtage springgymnastikken – han er i hvert tilfælde den eneste af lærerne, der kan lave 1½ salto og overleve.

Kenneth Rasmussen er i dag startet på Torbens rygeafvendingshold og også værelse 207 har nedsat forbruget væsentligt.

Muligvis er Chris Bjerregaard ekstra træt i aften. For ud over almindeligt skiløb, gik han ca. 41 km i cafeteriet i dag, men hun var da også sød – hende ved kassen.

Ruth sad her til aften og læste i et turistblad "Fjell-Telemark" og fandt der en annonce om en: "guidet tur med Lama som pakkdyr" til kun 250 nkr. – vi var ikke klar over at Mikael Kikkelsen havde sommerferiejob i Rauland.

Kærlig hilsen

OS

Kære Gorm

Bragende sol og god udsigt, sluttede desværre med gråvej og regn.

En lille bøn fra lærerne, kan vi ikke godt få fru Pihl med på turen næste år? Det eneste familien Pihl skulle stå for til aftenens måltid var at varme flûtes, hvilket ikke gik så godt.....

I dag har vi på pisterne haft en del mere eller mindre alvorlige styrt. Det er da godt nok skønt når eleverne ser både op til én – Louise Kastbjerg – og ikke mindst vil stå på hoved for at gøre hvad der bliver sagt, men mindre kunne have gjort det – Thomas Gissel.

Også lærerne har i dag oplevet den hårde 3. dag. Bare i dag er både Søren, Thomas, Thomas og ikke mindst Thomas styrtet måske har de set Urskov Television – han siger vist noget med at udfordre sig selv. Når vi nu snakker om TV, kan du så ikke få fat i en manual til en parabol, Helene Bisgaard bad nemlig Dan Hansen om at spole tilbage.....

Kærlig hilsen

OS

Kære Gorm

Det er efterhånden nogle dage siden du sidst har fået noget på skrift – men hotellets fax har været i stykker.

Kan du ikke godt begynde at se efter et nyt sted til næste år. Eleverne er meget velkommende, men en del af lærerne har været urimelig tæt på at få taget liftkortet – først var det Torben og Lene der fik skældud, bare fordi de kørte to på ét par snowblades i en lift. Og 2 timer efter var den gal igen, denne gang var det Brian og Michael der var en smule barnlige i liften ved børnebakken.

Maden vi har haft med har været meget god, vi er alle meget glade for både nutellaen, pålægschokoladen og ikke mindst culottestegen og flødekartoflerne – vi siger alle mange tak til køkkenet.

Måske Torben skal i praktik i køkkenet en lille tur, både for at lære at varme flûtes men også for at lære at smøre en madpakke – den anden dag havde han taget to viskestykker med som madpakke – "jamen det kan man da ikke spise....."

Nu kommer vi snart hjem.

Kærlig hilsen

OS

Buschauffør på skitur

Af Frank Sørensen

Min navn er Frank Sørensen er 48 år og arbejder hos Nilles Busser, Dybvad, har kørt som chauffør hos dem i 16 år. Min primære opgave er at køre turistikørsel i udlandet. De fleste af turene er nogle, firmaet selv har tilrettelagt, men derudover har vi en del kørsel for firmaer, foreninger, skoler med mere. Bla. Stidsholt Ungdomsskole, som jeg har haft fornøjelsen at køre med en del gange.

At køre med unge mennesker er en dejlig oplevelse. De fleste er altid glade og positive, så når det store ræs efter jul og nytår har lagt sig, og det nye år begynder, kommer en skøn tid, der hvor ungdomsskolerne skal på skitur.

Straks i det nye år går turen til Norge med Stidsholt. Og det er altid spændende og komme derud. Hvem skal med? Er der kommet nye lærere siden sidst, eller er der nogen, der ikke er med, (Er på barsel eller

noget andet). Efter at have hilst på lærerne og de elever vi kender fra tidligere samt pakket busserne med bagage og mad til turen, går turen mod Rauland i Norge.

Turen fra Kristianssand og op igennem Telemarken er altid spændende, hvornår kommer sneen? Er der sne i Rauland? Hvornår er vi i Rauland? Eleverne er altid spændte på hvordan det er deroppe, men det er lærerne og chaufførerne også. Efter ca. 5 timers kørsel er vi fremme. Så er det med at få tømt busserne for mad og bagage, for de unge skal jo ud og stå på ski. Desværre skal min kollega tilbage til Danmark, da skolen kun har brug for en bus under opholdet.

Under opholdet i Rauland har jeg en del at køre, jeg skal hver dag bringe eleverne til skicenteret og selvfølgelig hente dem igen. Der er også nogle få stykker, der skal ud på langrendsski, (Ruth, hun er jo så

Jeg har en gang taget imod et tilbud fra lærerne om at komme og spise...

gammeldags, så hun vil kun stå på langrendsski). Vi skal jo også have mad hver dag, så der skal hentes mælk og brød ved købmanden en gang imellem.

Det er ikke kørsel det hele, så der er også tid til andet. bla. er der jo Preben, som har vagt på apparatmentet, ham skal man jo lige ind og have en kop kaffe hos, og der er altid nogle elever, der ikke er ude på ski af den ene eller anden grund, dem skal der jo også snakkes lidt med. Der bliver også tid til lidt skiløb for mit vedkommende, og det er jo skønt at komme lidt ud på bakkerne og få lidt frisk luft. Når jeg er ude på ski, får jeg en fin kontakt til eleverne. Enkelte har ikke det store mod på det med ski, men når vi har snakket lidt om det, får man jo gerne dem overtalt til at prøve at komme ned på skiene, og det er skønt at se, når man får en elev sparet lidt igang. Andre gange får man lige en god snak med en elev, det kan være om almindelige dagligdags problemer, eller man lytter til de problemer, de

har med livet og deres omgivelser. Men det meste af tiden går med at have det sjovt sammen med elever og lærere.

Efter dagens strabadser og godt sultne skal vi jo hjem til vores lejligheder og igang med aftensmaden. Da jeg er alene, skal jeg også selv lave min mad. (Heldigvis) Jeg har en gang taget imod et tilbud fra lærerne om at komme og spise. Det var Torben Pihl og hans søn Brian, der stod for madlavningen, og det er den værste oplevelse jeg har haft, sådan rent gastronomisk. Og jeg føler meget med lærerne, da de jo skal spise deres mad hver gang. Ellers går tiden med at gå rundt og snakke lidt med lærere og elever eller se lidt TV.

...og det er den værste oplevelse jeg har haft, sådan rent gastronomisk.

Det er med vemod, når man skal til at tilbage til Danmark, men heldigvis kan man se tilbage på en dejlig uge og glæde sig til næste år, hvor nye oplevelser med Stidsholt venter.

Træ fra Rold Skov sørger for varmen på Stidsholt Ungdomsskole

Af Morten Kappel Jensen

Den flis, som bruges til at opvarme Stidsholt Ungdomsskole, kommer fra Lindenberg Skovselskab a/s. Lindenberg Skovselskab a/s er en del af Lindenberg Gods a/s. Godset ejes af fam. Schimmelmann og beskæftiger sig med landbrug, skovbrug, jagtudlejning, boligudlejning, savværksdrift og trælasthandel.

Skovselskabet driver 3800 ha skov i Rold Skov i Himmerland, hvor vores hovedprodukter er savværkstræ, flis, pyntegrønt og juletræer. I slutningen af september starter vores højsæson med klip af ca. 500 tons pyntegrønt, denne sæson fortsætter til starten af december, alt pyntegrøntet eksporteres til Tyskland og Holland. I midten af november starter vi med at fælde og pakke de ca. 50.000 juletræer, som vi hvert år sender ud i

Europa. Resten af året sælger vi hovedsageligt savværkstræ af nåletræ og løvtræ, samt flis af nåletræ. Flisen produceres af de træer, som ikke har dimensionen eller kvalitet til at gå på savværket, og som skal fjernes fra skoven alligevel, for at der kan blive bedre plads til de tilbageblivende træer. Flisen er et meget nødvendigt produkt for skoven, fordi den sikrer skoven afsætning for det dårlige træ, der ikke kan bruges på de forskellige træindustrier, og dermed en fornuftig indtjening, således at vi kan få plejet den unge skov. For samfundet er træ som brændsel meget mere miljørigtigt end f.eks olie, gas og kul, fordi det er en vedvarende ressource.

På Lindenberg producerer vi årligt 40.000 rm flis. Det svarer til 40 gange det forbrug, der er på Stidsholt. Produktionen afsættes til 4 forskellige fjernvarmeværker

i Himmerland og i Vestjylland, til private, til anlægsgartnere, kommuner og til Stidsholt Ungdomsskole. Skolen er den eneste skole, som vi leverer til. Leverancerne til Stidsholt startede i midten af halvfemserne, dengang var det min far som stod for produktionen, jeg har været ansat som skovfoged på Lindenberg siden 2000. Mit ansvarsområde er driftsledelse for 1500 ha af skovene, samt ansvar for produktion af flis og juletræer på hele vores areal.

Den måde flisen produceres på er følgende: I vinter-

det vores lastbiler, som fragter flisen af sted i containere til bestemmelsesstedet. Om vinteren er forbruget så stort, at vores flishugger ikke kan følge med, derfor har vi en meget stor hal på 2500 m², hvor vi i løbet af sommeren opbygger et lager på 8-9000 rm flis. På den måde er vi altid i stand til at levere tørt flis, selv hvis der skulle komme så meget sne, at vi ikke kan køre i skoven med flishuggeren.

Forbrug af olie og flis 2001

Olie 163.601 x 517 kr pr l	=	84.581,-
Flis 1.175 m ³ x 130,32 kr	=	153.126,-
I alt	=	<u>237.707,-</u>

Evt. hvis brug af olie

Olie 169.601 x 517 kr	=	84.581,-
1 m ³ = 65 l olie		
1175 m ³ x 65 l = 76.375 x 517	=	394.858,-
I alt		<u>479.439,-</u>

Vi sparer i 2001		479.439,-
		237.707,-
		<u>241.732,-</u>

Pavia om Grønland

Af Pavia Jakobsen

I skoleåret 1997 - 1998 var jeg ansat på Stidsholt Ungdomsskole i forbindelse med min årspraktik. Jeg var på det tidspunkt i gang med min læreruddannelse på Den Frie Lærerskole, som er en fem årig læreruddannelse rettet imod de frie skoler i Danmark, hvor man efter to år på lærerskolen skal ud i årspraktik. Jeg kontaktede Bent og fik en aftale om et barselsvikariat for Jeanette.

Jeg havde selv gået på Halvorsminde Ungdomsskole i 1985 - 1986 og havde aldrig glemt mine oplevelser på skolen med det nære sammenhold imellem lærere og elever. Mine oplevelser på Halvorsminde Ungdomsskole fik mig til senere, efter en håndværksmæssig uddannelse, at få lyst til at blive efter-skolelærer.

Puuuuuhhhhhhaaaaaaa!

Første skoledag i august i 1997 tog jeg imod elever, deres mødre, deres fædre ja bedsteforældre, cykler,

stereoanlæg, undrende spørgsmål, sjove navne, forventningsfulde ansigter – hjemve i blikket, mistro til den smilende lærer. Ja, sikke et ansvar jeg havde givet mig i kast med. Året med alle disse herlige elever og lærere var en oplevelse, jeg aldrig ville have været foruden.

Jeg fik lært meget om unge – men en gruppe, jeg ikke vidste så meget om, var de grønlandske elever. Hvad var de for nogle unge? Mange af dem sagde ikke så meget, hvorfor var de kommet på efterskole i Danmark. Jeg har et grønlandsk navn og er født på Grønland, men kendte ingenting til grønlandske elever. Hvordan var deres kultur, hvorfor havde de så svært ved at tale dansk, ja, i det hele taget at trives i det danske samfund?

På mit femte år på Den Frie Lærerskole havde jeg valgt en projektopgave sammen med min grønlandske ven, Henrik, som kom til Danmark som 16 årig.

Vi havde tit diskuteret det grønlandske samfund, om hvad der foregik deroppe på den store ø, og derfor fik vi lyst til at finde ud af, hvordan den grønlandske skole fungerede.

Projektet resulterede i, at jeg fik lyst til at rejse derop og få ansættelse i den grønlandske folkeskole. Kangaamiut var stedet, jeg i de næste 18 mdr. opholdt mig efter endt læreruddannelse.

Den 27/7-2000 fløj jeg fra København og mellem-landede i Kangerlussuaq (Sdr.Strømfjord). Jeg skulle videre med fly til Maniitsoq og fra Maniitsoq til Kangaamiut med passagerskib.

Kangaamiut var en lille bygd med ca. 450 indbyggere. Sikke et indtryk det gjorde på mig at havne i et rigtig fangermiljø – hvor hvalfangerskibene lå i havnebassinet. De mange forskellig farvede huse, korridorene af trapper på fjeldskrånningen som forbandt husene. Jeg var tryllebundet, indtil jeg kom i land med redningsbåden, som hentede og bragte passagerer fra passagerskibet. (Passagerskibet kan ikke ligge til kaj i Kangaamiut, så derfor henter en redningsbåd folk). Min konstituerede daværende vice-inspektør stod og tog imod mig på den vippende bådebro. Han var plakatfuld! Han sagde til mig, at jeg ikke var en rigtig Grønlænder, det måtte jeg jo

give ham ret i, da jeg ikke havde samme hudfarve. Forøvrigt ville han lige fortælle mig, at han, som havde nøglen til mit hus, var rejst på rensdyrjagt i 14 dage. Hvis jeg ikke var træt, blev jeg det nu! Jeg stod og kiggede på mine to jagthunde og på mine ting, og igen på passagerskibet som var på vej ud igennem en af de utallige fjorde imod Sisimiut. Hvad havde jeg rodet mig ud i?

Jeg fik mine ting slæbt op af den slingrende bådebro, som var godt klistret ind i sælspæk, masser af døde sæler lå på bunden under bådebroen uden skind på længere. Jeg undrede mig over, at kødet ikke var blevet spist af befolkningen. Oppe i midtbyen, som egentlig bare var en butik og en kirke, stod der en dansk kvinde med en lille grønlandsk pige. Det var Karen, som havde været ansat på skolen i ca. 8 år. Hun havde hørt om mit uheld vedr. min manglende nøgle og lånte mig et hus, indtil bygdefogeden kom igen fra fangst. Karen fortalte mig, at en

grønlandsk midaldrende kvinde ved navn Jenssigne havde inviteret mig på kaffe, når jeg havde lagt mine ting fra mig. Jeg tog imod tilbudet. Det var lidt mærkeligt at gå op af alle de mange trapper op til en grønlandsk familie, som jeg slet ikke kendte, og drikke kaffe (Kaffemik). Familien var fantastisk sød, og i de mange mdr. jeg var i bygden, skabte jeg et fantastisk godt forhold til dem.

Det blev første skoledag d. 3/8-2000, og jeg var meget spændt på at møde mine kollegaer og elever. Jeg skulle være klasselærer for 10. klasse med 6 elever, fire drenge og to piger! Da jeg kom op i klassen, var der ingen elever. En af mine grønlandske kollegaer kom grinende ind i klassen, hvor jeg sad og ventede på mine elever. Han fortalte, at mine elever var på fangst med deres familier, og at jeg ikke skulle regne med, at de kom hjem før om ca. tre uger.

Med danske øjne var det jo meget alvorligt, at elever bare udeblev fra undervisning – virkeligheden var anderledes i bygden i jagtsæssonen hvor der skulle skaffes kød til hele vinteren. Nå ja, det var jo ikke det, jeg havde regnet med at opleve første skoledag? Men som jagtinteresseret kunne jeg jo godt forstå, hvorfor befolkningen snakkede rensdyrjagt, og måske ikke så meget skolepædagogik i starten af rensdyrjagten.

Tiden gik, og snart havde jeg alle elever i skole igen. Årsplanerne var lavet, og jeg havde store tanker om det kommende skoleår. Hold dog op, en forskrækkelse jeg fik. Eleverne kunne næsten ikke snakke dansk – Jeg kunne næsten ikke snakke grønlandsk. Første møde med den grønlandske skole var en katastrofe for mig. Årsplanerne blev ændret kraftigt. Jeg skulle føre disse elever op til eksamen i dansk og engelsk efter danske eksamenstekster med udgangspunkt rettet imod danske unge. Det var en umulig opgave, da deres niveau var på ca. anden klasses niveau. Nogle af mine elever snakkede om efterskoleophold i Danmark og havde talt med deres forældre om denne mulighed efter endt skolegang i bygden. Mange voksne i bygden og i hele Grønland talte perfekt dansk. Men ændrede skolereformer i Grønland ændrede på vægtningen af dansk og engelsk i skolerne. Det grønlandske sprog skulle vægtes

højere end det danske, hvor tidligere det danske blev prioriteret højere pga. uddannelses mulighederne.

På vores skole i Kangaamiut var det tradition, at ottende klasse skulle til Danmark i udveksling med forskellige folkeskoler. Min skoleleder, Bent, og jeg havde hørt om de problemer, det gav for danske værtsfamilier at have disse unge elever fra Grønland. Folkeskolerne var heller ikke glade for at modtage disse stille til tider forskræmte elever, som for manges vedkommende skulle væk fra Grønland for første gang.

Vi havde fra vores danske koordinator fået at vide, at den kommende ottende klasse kun kunne være i folkeskolen i en uge. Vi mente fra skolens side, at det var for lidt. Eleverne ville ikke kunne lære at bruge det danske sprog på så kort en tid.

Vi havde arbejdet hårdt i hele skoleåret for at skaffe de ca. 160.000 kr., det kostede at sende en skoleklasse til Danmark i fem uger.

Jeg fortalte mine kollegaer om muligheden for at få vores elever i praktik i Danmark på fire forskellige efterskoler, som var vant til at have grønlandske elever. Ideen var at sende to elever på samme efterskole i stedet for som tidligere, at de blev sendt ud enkeltvis. Ideen blev til virkelighed, og fire eftersko-

ler havde sagt ja til at prøve at have to elever på hver skole i tre uger. Stidsholt Ungdomsskole, Halvorsminde Ungdomsskole, Lynghøj Ungdomsskole og Vivild Ungdomsskole havde sagt ja.

Vi kom til Danmark i slutningen af september i 2001 og afleverede eleverne på de respektive skoler. De fleste steder gik det godt – dog havde nogle af eleverne meget hjemve. Som jeg oplevede det var det forældrene, som ofte fejlede, da de kontaktede deres børn alt for tit så de unge fik mere og mere hjemve. Jeg oplevede, hvor gode lærerne var på de forskellige skoler til at tage sig af vores praktikanter – De grønlandske elever var også gode til at tage sig af vores elever, så alt i alt var det en god oplevelse, som i år 2002 er blevet gentaget på skolerne.

Grønlændere lever og ånder for deres fangst – mange drenge savner disse oplevelser, når de kommer til Danmark – De savner deres familier og venner, og de savner voksne i Danmark, som forstår deres tankegang. Det er svært for grønlandske elever at komme til Danmark – men med en indsigt i den grønlandske kultur kan mange problemer ændres men ikke helt undgås.

Mange tak til Stidsholt Ungdomsskoles bidrag til denne udvekslingsform.

Lærer og vejleder på en af landets dårligste skoler?

Af Michael Christiansen

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at jeg ikke er enig med den nuværende regering i ret meget. Ikke, at jeg fører et privat korstog, ej heller at jeg påregner at starte et, men forskellighederne i regeringens og mit menneskesyn er, efter min mening milevidt fra hinanden.

Hvorfor en sådan udmelding, vil nuværende, tidligere og kommende elever og andre, som har haft eller får tilknytning til Stidsholt Ungdomsskole, måske tænke.

Baggrunden er den, for mig at se, katastrofale offentliggørelse af afgangselevs karakterer på navngivne skoler i hele landet. Man har i dagspressen og på tv blandt andet set Stidsholt nævnt blandt de skoler, som har et af de laveste karaktergennemsnit set på landsplan. I øvrigt har man på Internettet muligheden for løbende at opdatere sig, hvis man skulle være i tvivl.

Regeringens bevæggrunde for offentliggørelsen af disse karakterer er mangfoldige, men det argument, der skurer værst i mine ører er, at forældre skal have mulighed for at vælge det bedste for deres børn. Hvordan kan en karakter være valgparameter, når skolernes baggrunde for tildeling af disse er så forskellige.

- Når man på skolerne har meget forskellige filosofier vedrørende menneskelige værdier.
- Når man på de enkelte skoler modtager elever, som kommer med utroligt forskellige baggrunde.

Selv flyttet ud i folkeskolen hvor indgangsvinklerne til eleverne bør være mere ens, end dem vi kender, kan man efter min mening ikke bruge disse karakterer til noget som helst. Der er utrolig stor forskel m.h.t. elever, forældre, bygninger og måske også lærere mellem skolerne i whisky-bæltet og skolerne i de øvrige forstadskommuner. Hvad skal forældrene

gøre, hvad skal de vælge efter? Skal alle søge skoler med et højt snit og lægge de andre øde? Nej, man skal tænke sig om og forsøge at kigge bag tallene. Et tal kan ikke stå alene. Hvad fortæller f.eks et 8-tal om et ungt menneske udover, at præstationen er til en middelmådig karakter? Hvad dækker begrebet middelmådig karakter?

Eks. 1: På en skole med 10 elever får alle karakteren 8, alt passer, middel elever vil alle tænke.

Eks. 2: På den næste skole får 6 elever 10 og 4 elever 5, alt passer stadig, middel elever vil alle stadig tænke.

I begge tilfælde er gennemsnitskarakteren 8. Det sidste eksempel kunne være fra Stidsholt. Vi regner nemlig med, at alle, som har modtaget undervisning, også går til prøve. Hvis ikke kunne tallet fra det sidste eksempel hurtigt blive meget bedre.

Her følger tryllekunsten: Vi opfordrer de 4 elever med problemer i faget til ikke at gå til prøve, så har vi 6 elever tilbage med karakteren 10, altså 10 i gennemsnit, flot gennemsnit umuligt at afkode ud fra oplysningerne i pressen.

Det er med at opfordre elever til at undlade at gå til prøve er dog en uholdbar glidebane og kan på ingen måde være i nogens interesse. Dog ved vi det praktiseres, ikke for at forbedre ens gennemsnit som

lærer og slet ikke for at forbedre skolens "tal", men sandsynligvis i misforstået omtanke for elevens vel, ved at ville prøve at skåne denne for et nederlag.

Her på skolen ser vi på det på en helt anden måde velvidende, at nogle af vores elever er fagligt svagere i nogle fag. Formålet med enhver form for undervisning må være en alsidig personlig udvikling.

Man har i dagspressen og på tv blandt andet set Stidsholt nævnt blandt de skoler, som har et af de laveste karaktergennemsnit set på landsplan.

Vi er på Stidsholt Ungdomsskole meget tilfredse med, ja stolte over, at den del af vores elever, som tilhører, hvad man må kalde den faglig svagere gruppe, trods alt vælger at teste sig selv til afgangsprøverne, selvom både de og vi ved, at chancen for et godt resultat rent karaktermæssigt ikke er ret stor. Udbyttet af denne oplevelse kan være stort rent menneskeligt, når en elev, som er blevet opgivet af

folkeskolen eller selv har opgivet et eller flere fag, har opnået så megen selvtillid, at han/hun på trods af meget stor risiko for et dårligt resultat alligevel vælger at gå til prøve. Denne elev har flyttet sig i langt højere grad end en af de lette "ekspeditionssager".

Ligeledes er vores politik, at elever, som i folkeskolen har været til afgangsprøve i alle fag med et fornuf-

tigt resultat til følge, eks. 7 eller mere og som rent modenhedsmæssigt er klar, naturligt bør indstille sig til 10. klasse prøven.

Vi er klar over, at vores karaktergennemsnit, som skole betragtet, ofte ville være bedre tjent med, at nogle af dem gentog deres tidligere afgangsprøve. Men sådan er der jo så meget...

Terminsprøven.
December 2001
af Stidsholtelev.

Jeg savner... Jeg savner...

1. strofe

Du er her næsten aldrig ,hvorfor er du her ej
Hvem har du noget imod min mor eller mig
Du havde mig en gang men det har du ikke mere
Nej for du sagde nej ,ja du sagde nej til mig
Ikke fordi jeg ikke måtte få en candyfloss
Nej du sagde nej til at elske og se og høre mig
Jeg savner ,jeg savner dig og kun dig

2. strofe

Jeg ligger tit og tænker på hvor idyllisk dette kunne være
At vi kunne være familie igen men det vil du ej
Tårer triller ned af min kind vil du trøste mig
Nej for det er ikke dit problem nej gu' vil du ej
Hvorfor vil du ikke holde om mig mere
Det eneste jeg hører er dig der protestere
Kan du slet ikke fordrage mig jeg er din søn

3. strofe

Jeg ville ønske at du kunne forstå mine følelser
Forstå mit sande jeg det vil hjælpe både dig og mig
Du må se mig hver anden weekend og til jul
Men du vil ej besøge mig du giver penge og si'r go' jul
Men vi kan lige så godt se det i øjnene det vil ikke ske
Vi vil aldrig blive familie igen det kan vi godt fast ligge
Jeg savner ,jeg savner dig og kun dig

4. strofe

Det som du har gjort ved mig håber jeg ikke sker igen
For den som ved som du vil jeg aldrig se igen
Nej for det du gjorde er det ondeste nogen sinde
Det hader jeg dig for men dig vil jeg give en chance
For vi er kød og blod og som man siger blod er tykkere en vand
Vi burde holde sammen men gør det næsten aldrig
Jeg savner ,jeg savner dig og kun dig

5. strofe

Du af alle mennesker burde jeg kunne stole på
Men løfter og aftaler dem var du ikke gode til at holde
Der var mange hvor jeg kunne dræbe dig
Fordi du ikke holdt hvad du lovede
Men det går bedre nu for nu kommer du aldrig
Er du blevet træt af mig gennem årene du ved at
Jeg savner ,jeg savner dig at holde om

6. strofe

Hvorfor forlod du os hvad havde vi gjort
Hvad kunne være så skrækkelig at du måtte forladde os
Var det tanken om en familie om have ansvar
Du må have en grund vil du ikke fortælle mig
Hvad vi har gjort som skulle være ondt mod dig
Hvordan har du det egenligt med dig selv
Med at du var den der slog vores familie ihjel

7. strofe

Du er så rar når du er dig selv men
Du vil altid spille op til mig
Du burde vide da at den eneste i verden
Du skal ikke spille op til er mig
Jeg elsker dig for den du er og for hvordan du er
Jeg er din søn og der for skal du vide
Jeg savner ,jeg savner en far at holde af

Køkken skriveren

Da jeg i 1983 blev ansat på Stidsholt Ungdomsskole, var det ikke det store kendskab, jeg havde til efterskoleverdenen. Jeg var nyuddannet køkkenleder fra Struerskolen og havde 15 måneders ophold på henholdsvis Hadsten Husholdningsskole og Struerskolen at sammenligne et efterskoleophold med.

Jeg må indrømme, at et ungdomsskolekøkken var meget anderledes end de plejehjemskøkkener, hvor jeg havde været, som køkkenlederelev. I køkkenet på et plejehjem er dagene meget ens og uden ret meget kontakt til de mennesker, som spiste den mad, vi lavede.

At arbejde i et køkken på en ungdomsskole er meget spændende og afvekslende, der er ingen dage eller uger som er ens, og man er altid i tæt kontakt med skolens elever. Dette betyder, at man altid ved, om

eleverne kan li' den mad, vi serverer, eller om det nu er den røde eller hvide dressing som smager bedst.

For at hver enkelt elev kan få et indtryk af, hvad man laver i køkkenet, er der i løbet af skoleåret 1 uges køkkenpraktik. Her er eleverne med i det daglige arbejde sammen med køkkenpersonalet.

Jeg oplever, at de fleste er glade for køkkenpraktikken. Nogle er ved at køre træt i skolen og nyder at lave noget praktisk i stedet for.

Nogle få er ikke så glade for det praktiske arbejde; men klarer alligevel ugen igen uden de store problemer.

Køkkenet er også et sted, hvor mange lige smutter ud for at få en lille snak. Samtidig kan man jo så være heldig at se, om det nu er rigtigt hvad der står på madplanen i dag.

Jeg mener, det er en vigtig del af et efterskoleophold, at eleverne er med i dagligdagen på skolen. Herved får De en tæt kontakt til det praktiske personale og en bedre forståelse af de forskellige arbejdsopgaver.

*...der er ingen dage
eller uger som er ens,
og man er altid
i tæt kontakt med
skolens elever*

I køkkenet er vi stadig den samme lille flok Lone, Hanne, Aase og Kirsten. Efterhånden har vi sagt farvel til mange elevhold, og hver gang er det med tårer i øjnene. Men rigtig mange slår også et smut forbi skolen igen, og det er altid dejligt.

En hilsen til jer alle.

Stidsholtsangen

Her er glæde, her er sang,
her er aldrig klage.
Her er solskin dagen lang
selv i gråvejrsdage.
Om det fryser eller tør
om det regne længe.
Her er altid godt humør
og altid glade piger/drenge.

Vi er venner hver især
midt i vore glæder.
Kammeratskab trives her
som vel ingen steder.
Venner, der kan alt forstå,
hvorpå man kan stole,
kan man netop finde på
Stidsholt Ungdomsskole.

Men trods alt vi dog forstår
af hvad vi blev givet,
er det bedste, at vi får
lærdom med for livet.
Skoletiden har hver dag
kostbare minutter.
Vi får noget med herfra,
når snart skolen slutter.

Chr. Dørffler

Stillingsannoncen fangede min opmærksomhed

Af Kirsten Wilhelmsen

En stressende og travl hverdag med fuldtidsarbejde og til tider mere som selvstændig erhvervsdrivende og et hjem med 3 mindre-årige børn er, hvad jeg i en periode gennemlevede. Tiden flyver, og man tænker i hverdagen ikke så meget over tingene, det hele kører som på skinner.

Endnu en graviditet gjorde, at jeg tog min situation op til revision. Hvad er det egentlig, man stresser efter? Er det flere materielle goder, eller er det en simpel nødvendighed. For mit vedkommende var

det for at bibeholde det første, men er de nu også så meget værd, som hvis man har mere tid til sin familie, venner og sig selv?

Nej. De nære menneskelige værdier betyder langt mere. Det gjorde, at jeg efter barselorloven tog forældreorlov.

For mit vedkommende havde jeg lyst til at skifte spor og have med mennesker at gøre frem for tørre tal. Jeg fik arbejde som personlig hjælper for en svært muskelsvindramt kvinde i eget hjem.

For mig blev det en helt ny verden pludselig at skulle være en andens arme og ben og hjælpemidler, der skulle læres at betjenes. Disse arbejdsdage gav mig selv meget. Jeg kunne være med til at give andre en god dag og føle, hvad hjælp egentlig kan give os alle, hvis man kommer i en situation, som gør, at man er afhængig af andre.

Da jeg er vant til liv og glade dage i mit eget hjem og fra tidligere arbejdsforhold, var det en stor omvæltning for mig pludselig at sidde i tosomheden i mange timer. Jeg følte, jeg savnede kontorarbejdet, som jeg havde beskæftiget mig med de sidste 20 år.

Da jeg så Stidsholt Ungdomsskole søgte en sekretær, tænkte jeg, *det er lige mig*. Dels på grund af alle

Fortsættes på side 77

Af Birgit Rugholt

Sekretæren fortæller

Jeg bor i Sæby, har 2 voksne sønner på 19 og 21 år, er gift med Pouli Svends Rugholt. Sekretærens roller er mangfoldige, især i efterskoleverdenen, hvor man først og fremmest er forstanderens forlængede arm.

Jeg startede her på skolen i 89 med et barselvikariat og blev derefter fastansat. Det var en spændende verden at komme ind i, meget forskellig fra et korn og foderstoffirma, som jeg kom fra. Der var utrolig mange ting, man skulle sætte sig ind i. Den administrative del er vokset meget gennem de sidste 10-12 år, det vil sige her i år 2002 er der ikke mange lighedstegn med det kontor, jeg startede på – EDB er i dag et uundværligt arbejdsredskab, vi klarer f.eks. mange forespørgsler via e-mail.

Kontoret er indimellem som Fredericia banegård (som vi plejer at sige) - folk kommer og går - telefonen kimer, så der er dage, hvor man kan kikke langt

efter arbejdsro, men man vænner sig til at takle denne uro, samt det at man ikke kan tilrettelægge sin dag. I dag arbejder vi to på kontoret, begge ansat på 3/4-tid.

Samarbejdet personalegrupperne imellem giver absolut meget positivt fra sig, vi har klart noget, vi kan berige hinanden og ikke mindst eleverne med.

Lidt om administration på en efterskole

Vores indtægter/udgifter består af mange poster, der vel og mærke skal stemmes af.

Statstilskud: Taxametertilskud,
Bygningstilskud, Skole og areal-
tilskud m.m.

Kommunestøtte: Fra de forskellige kommuner
som eleverne kommer fra.

Egenbetaling: Forældrenes andel for de ca.
100 elever vi har.

Derudover div. debitorer og kreditorer, da vi jo er en stor husholdning, bliver det til en del. Lønregnskab m.v. korrespondance mellem ministerier – kommuner – forældre m.m.

Da vi som efterskole er underlagt undervisningsministeriet, samt finansministeriet og disse ministerier bestemt ikke ligger på den lade side mht. nye regler cirkulærer m.v., stiller det stadig større krav til os (nogle gange har man dem næsten mistænkt for at lave ændringer, både for at holde dem selv og os i arbejde!). Endvidere har ministerierne lagt en del af det administrative ud til skolerne bl.a. lønindplacering, pensioner m.m.

Årets gang på et efterskolekontor er varierende, vi har dog altid forskellige deadlines der skal overholdes; men foråret og eksamenstiden er klart den mest hektiske tid.

Når skoleåret starter bydes nye elevhold velkommen og oprettes i vores database. Statsstøtte og kommunetilskud skal søges hjem. Undervisningsministeriet er et kapitel for sig, det vil sige, at prøveafviklingen næsten altid er ændret i forhold til sidste år. Det holder i første omgang især efterskoleforeningens EDB-konsulenter i gang med nye programmer/ændringer, og derefter os, som så gerne skal få det hele til at

klappe, da det jo skal resultere i, at vores ca. 100 elever skal have udleveret deres prøvebevis/efterskolebevis den sidste skoledag. Men det lykkes faktisk hvert år.

*...vi prøver at skabe
en tryk og hjemlig
atmosfære, indebærer
det, at hele persona-
let engagerer sig i
det hele menneske...*

Så udfordringer er der masser af, nye cirkulærer man skal sætte sig ind i, og nye tiltag, da vi er en skole, der er i en kraftig udvikling.

At være sekretær på Stidsholt kræver mere end blot kontorarbejde, da vi prøver at skabe en tryk og hjemlig atmosfære, indebærer det, at hele personalet engagerer sig i det hele menneske, det vil sige tager sig tid (selv om det kan være svært i pressede situationer) til først og fremmest at lytte til eleven, få klarlagt, hvad er det eleven gerne vil hjælpes med?

En elev påskønnelses

Er der noget dejligere end at få en julemand, en af dem der sner, når man vender dem på hovedet, samt et stort knus af en elev, fordi man har hjulpet i en krisesituation (hvilket den aldersgruppe jo tit er i efter deres mening).

Sådan har jeg fået mange gode oplevelser, og det er helt klart, at mit hjerte banker for eleverne, da det også ligger sekretæren på sinde, om eleven har det

Stillingsannoncen fangede min opmærksomhed (fortsættelse)

de unge mennesker, men også fordi jeg fornemmede, at kontoret sådant et sted er knudepunktet.

Jeg elsker samspillet mellem mange mennesker, da det giver meget input. Jeg kendte ikke spor til ungdomsskoler, men tog det som en udfordring.

Jeg glædede mig meget til at starte, da det jo som sagt var noget helt andet, end jeg havde prøvet før. Jeg har været vant til at skulle stå til regnskab over for toldvæsnet, nu er det overfor undervisningsministeriet, og der er jo en vis forskel. Jeg synes selv, jeg er kommet godt fra start, takket været min gode kollega og øvrige personale på skolen.

godt, så derfor strækker sekretærens service lige fra at sælge frimærker og telekort – hjælpe med at administrere deres lommepenge, evt. hente dem på stationen, eller køre en elev akut til læge.

Kort sagt en dejlig og levende arbejdsplads, og nu vil jeg lade min nye kollega præsentere sig selv.

Med ønsket om alt godt i det nye år.

Oplevelser med eleverne har jeg mange af. Det strækker sig lige fra, når der skal hæves på elevkonto (som regel er de glade, da der er penge på kontoen, men I skal høre, når den er tom!) eller de er på cykeltur og ikke kan finde tilbage igen. Nu må jeg ikke glemme de kære kærestes, dem har jeg også i telefonen, de skal lige tjekke, om nu også det er nødvendigt, at de skal være på skolen i weekenden.

Som sagt så er Stidsholt Ungdomsskole et rart sted at være både for elever og ansatte, og det så's tydeligt, da hjemrejsen stod for døren til sommerferien.

Jeg vil gerne sige til fremtidige elever – *en oplevelse for livet.*

Karen Søndergaard

Af Grethe og Jeppe Buhrkall

Da Karen Søndergaard døde, var årsskriftet 2001 gået i trykken, og disse mindeord kunne derfor ikke nå at komme med.

I en menneskealder var Karen Søndergaard lærer på Stidsholt Ungdomsskole, og arbejdet der blev et kald for hende. Skolebørnene i friskolen vil erindre hendes undervisning i bl.a. dansk og geografi med respekt. Hver skoledag startede de sammen med morgensang, og hendes omsorg for den enkelte var stor.

Eleverne på Ungdomsskolen var hende taknemmelig for hendes tålmodighed i undervisningen, der spændte over gymnastik, folkedans, håndarbejde og dansk. Ved det årlige skuespil, hvor alle elever havde en rolle, kreerede hun kostumer, flotte dragter for sparsomme midler. Som kollega var hun reel og værdsat. I mange år var Karen Søndergaard kasserer i Stidsholt Ungdomsskoles elevforening. I de år var det bestyrelsen for elevforeningen, der udsendte årsskrifterne og stod for økonomien der omkring. Mange gamle elever forblev medlemmer og modtog årsskriftet i 40-50 år.

Da Karen Søndergaard sluttede arbejdet på ungdomsskolen i 1970 – samme år som forstanderparret Marie og Hans Jakobsen stoppede, flyttede hun til sit hus i Sæby. Men som den ildsjæl hun var, fandt hun hurtigt ud af, at der var brug for omsorgsarbejde i Sæby kommune, og det arbejde var hun med til at opbygge.

I 1974 startede Karen Søndergaard sammen med Marie Risegaard Jakobsen strikkearbejdet til fordel for Mother Tereses børn og syge, et hjælpearbejde, der har bredt sig til hele landet. Der er i dag sendt 340.513 tæpper, 364.180 trøjer og 102.232 baby pakker til Indien, alt sammen håndstrikket. I år 2000 slog kræfterne ikke mere til, både at passe huset og haven. Synet og hørelsen blev dårligere, og Karen Søndergaard flyttede "hjem" til Mors, til plejehjemmet Solbjerg, hvor hun døde i dec. 2001.

Ære være hendes minde

Jubilarer

Det er desværre, af forskellige årsager, ikke lykkedes at få billederne med af jubilarerne, der var samlet på skolen Kr. Himmelfartsdag 2001.

De vil komme med i næste årsskrift, hvor vi har påtænkt at lave et større indslag om "gamle" Stidsholtelever.

Hvis du sidder du med en god historie fra din tid på Stidsholt – eller har du nogle gamle billeder, vil vi meget gerne høre fra dig.

Malik Plautou Bornhuus
Daniella Christensen
Lars B. Christensen
Danni Godtfredsen
Lean Kenneth Hansen
Marianne Hansen
Karina Iversen
Vibeke Jensen
Karen Jørgensen
Helle Marie Larsen
Sanne Tinggaard Larsen
Renä Larsen
Steffen R. Ledet
Mads Bjørn Madsen
Mikael N. Mikkelsen
Anders Nielsen
Nicolaj L.N. Nielsen
Heidi Holst Nielsen
Mick Nielsen
Thomas Reinewald
Mette Sørensen
Kristian Thyholm Jacobsen
Mike Trudslev
Charlotte Andersen
Gitte Malene Thomsen
Carina Madsen
Søren Skovgaard Kruse
Kia Andreassen
Bjarke Boll
Dan Hansen
Mia Lund Sørensen
Susan Tønder
Kenneth Lindhard Pedersen
Stefan K. Maan
Henrik Thyge Johnsen
Michael Lassen
Majbritt Jensen
Dennis Christiansen
Dion Schultz Frederiksen
Christian Gehlert
Mette Andersen
Jeannette Rishøj
Louise Kastbjerg
Morten Lyng Nielsen
Anne Lena Dahl

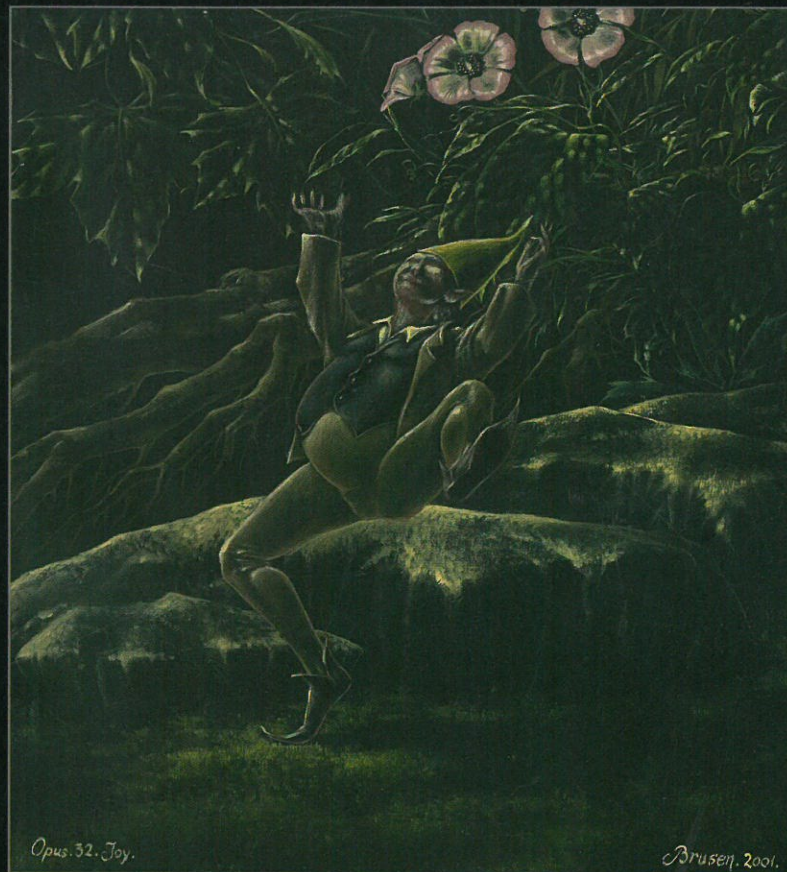
Pavia Petersensvej B-881, Box 37
Kærvej 1, Ågård
Nørreled 15
Fynsgade 13A
Illerupvej 37 st. th.
Rendbækvej 112
Tagskægget
Lindborgvej 42, Lindborg
Brogårdsvej 75
Chr. Svendsensvej 11, Tornby
Agersundvej 26
Karolinesvej 11 E
Pilevænget 3
Rensdyrvej 17
Vindumvej 67
Åkærvej 41, Ulsted
Graven 3, Skjoldalev
Vrendsted 467
Norgesgade 8, Hellum
Vibekevej 69
Stilling Kirkevej 2B
Blomstervænget 4
Nøråvej 12, Redsted
Store Tingbakke 164
Søndergårdsvej 19
Langå Mark 16
Jørgen Bertelsensvej 17A
Ellevevej 17, Stae
Guldbækvej 153, Sørup
Kornumvej 16
Platanvej 26 1.
Viborgvej 28, Knudstrup
Silkehalevej 5
Toftegade 20
Vildmosen 10
Øresundsvej 14
Kristianssandsvej 3. st.tv.
Birthesvej 8
Sæsingvej 8
Pr. Dreslersvej 7
Peterborgvej 10
Vibevej 14
Lovnsvej 2b
Tårsvej 68, Lendum
Kastanievej 7

3912 Maniitsoq
6040 Egtved
9990 Skagen
9850 Hirtshals
8200 Århus N
9493 Saltum
9380 Vestbjerg
9260 Gistrup
9830 Tårs
9850 Hirtshals
9690 Fjerritslev
9800 Hjørring
9850 Hirtshals
9200 Aalborg SV
8850 Bjerringbro
9370 Hals
8471 Sabo
9480 Løkken
9000 Aalborg
9740 Jerslev J.
8660 Skanderborg
9490 Pandrup
7970 Mors
9310 Vodskov
9750 Østervrå
8870 Langå
9400 Nørresundby
9310 Vodskov
9530 Støvring
9670 Løgstør
8900 Randers
8620 Kjellerup
9800 Hjørring
9870 Sindal
7860 Spøttrup
9990 Skagen
9800 Hjørring
9800 Hjørring
9830 Tårs
9900 Frederikshavn
9000 Aalborg
9982 Ålbæk
9640 Farsø
9870 Sindal
9575 Terndrup

Pia Madsen
Maria Nielsen
Mattias Stage
Anders Nielsen
Helene Møller Bisgaard
Ditte B. Nielsen
Maja Holm
Catrine N. Andersen
Claus Kristensen
Laura Frederiksen
Randi Sesse Kjær
Lau Wedsgaard Christensen
Emil G. Nielsen
Jeanet Dyrbye Chortsen
årni Johansen
Anja R. Andersen
Kristine Anita Jensen
Chris Bjerregaard
Ole Per Sommer Olsvig
Ida Marie Thiele
Camilla Rasch Madsen
Lærke M. Hansen
Sif Gould-Jensen
Joakim G. Larsen
Birk Gaarskjær
Annika Andersen
Kenneth Rasmussen
Josette Nielsen
Marianne B. Rimmen
Josephine Bjørn Sørensen
Thomas Schmidt
Morten Rye Olsen
Kåre Olesen
Helle Nielsen
June Jensen
Christina B.L. Christensen
Thomas L. Gissel
Louise Ellekær Hansen
Rikke Kerstine Juul
Emil Arke
Rasmus Steffensen
Nadia Frost
Rachelle Samara
Breno Sales Gorra

Møgelhøjvej 4, Handest
Svoldrupvej 104, Vognsild
Ellehammersvej 2 2. tv.
Sasserbrovej 29 1.sal nr. 2
Bjellerup Alle 35
Vestergade 27
Lilleardenvej 11
Herningvej 30
Østergade 11
Løvenholmvej 349
Frederiksbergvej 48
Hulknøsevej 4
Aggersundvej 509
Rugmarken 106
Skallerupvej 401
Søndergade 9
Kong Eriks Vej 11A
Gyvelvej 15
Fyrparken 30 st. tv.
Søren Nordbysvej 19
Skyttegården 16
Dr. Margrethesvej 4B
Møllevej 27
Skagensvej 14
G. Skørpingvej 53
Sct. Mortensgade 30
Hesthavevej 2
ubekendt
Skallerupvej 305
Beates Mindevej 12 1. tv.
Borgergade 5. 2 sal
Kildebakken 22, Slagslunde
Højstedgårdsvej 6
Bendtsensvej 7
Stenagervej 26
Bakken 1
St. Blichersvej 3
Hybenvej 3
Damvejen 6
M Andersensvej 8 st. tv.
Solsortevej 7
Hyrdingevej 10
Søparken 17
Amagerbrogade 15, 4. tv.

8990 Fårup
9600 Aars
9700 Brønderslev
4173 Fjenneslev
8900 Randers
8983 Gjerlev
9510 Arden
9220 Aalborg Øst
9850 Hirtshals
8900 Randers
8983 Gjerlev J.
9700 Brønderslev
9670 Løgstør
9690 Fjerritslev
9220 Aalborg
9870 Sindal
9990 Skagen
9400 Nr. Sundby
6710 Esbjerg V
9900 Frederikshavn
9800 Hjørring
8200 Århus N
7700 Thisted
9982 Ålbæk
9520 Skørping
3700 Rønne
9870 Sindal
9220 Aalborg Øst
9220 Aalborg Øst
9620 Aalestrup
9490 Pandrup
3660 Stenløse
9400 Nr. Sundby
4640 Fakse
8543 Hornslet
8230 Åbyhøj
8850 Bjerringbro
9220 Øster Utrup
8900 Randers
9800 Hjørring
9230 Svenstrup
9700 Brønderslev
2300 København S

Stidsholt Ungdomsskole

Ørtoftvej 152 · 9300 Sæby

Telefon 98 46 80 33

Telefax 98 46 84 33

E-mail: info@stidsholt.dk

www.stidsholt.dk